jaunatne.gov.lv

Ziema 2015 #47

JAUNATNE

14.–15. lpp.
Jaunatnes darbinieki papildina savas zināšanas Gruzijas kalnos

16.–17. lpp.
Biju brīvprātīgā Marmandes bērnu mājā Francijā

18.–19. lpp.
Citāda Latvijas robeža, īstenojot Jauniešu apmaiņas projektu

20.–21. lpp.
Kā mēs burājām uzņēmējdarbību mācīties

10.–13. lpp.
Saruna ar Edgaru Kozuliņu, kurš iestājas par jaunatnes politiku ne tikai Latvijā, bet arī Briselē

Erasmus+

Programma Jaunatne darbībā

eurodesk

Saturs

Iedvesmojoties 2016. gadam 1

Svinīgā pasākumā godināti „Gada brīvprātīgais 2015" ieguvēji no visas Latvijas 4

Latvijas – Šveices sadarbības programma 2015. gadā 6

Strukturētā dialoga IV cikla noslēguma konferencē sagatavo priekšlikumus jauniešu politiskās līdzdalības veicināšanai Latvijā 8

Drosme un atklātība Edgaru Kozuliņu saved kopā ar Laimdotu Straujumu 10

Jaunatnes darba izvērtēšana caur holistiskās pieejas prizmu Gruzijas kalnos 14

Biju brīvprātīgā Marmandes bērnu mājā 16

Kā sasniegt robežas jeb jauniešu apmaiņas projekta radīšana 18

Kā mēs burājām uzņēmējdarbību mācīties 20

Klauns apmācībās? Kāpēc ne?! 22

Ilgtermiņa apmācību kursa „AUGŠUP!" pieredze 24

Jaunieti! Nepalaid garām iespēju izaicināt sevi jauniem dzīves mērķiem! 26

Nacionālajā eTwinning konferencē apbalvo labākos skolu sadarbības projektus 28

@Jaunatne

@ErasmusPlusLV

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra

Erasmus+ Latvija

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra

JSPALatvia

Numuru veidoja Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra

© 2015 Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra,

Mūkusalas iela 41, Rīga, LV-1004,
Tālrunis 67358065, fakss 67358060
e-pasts: *info@jaunatne.gov.lv*
www.jaunatne.gov.lv • *www.erasmusplus.lv*

Šis projekts tika finansēts ar Eiropas Komisijas atbalstu. Šī publikācija atspoguļo vienīgi autora uzskatus, un Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu.

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra neatbild par informāciju,autortiesību aizsardzību saitēs uz citu iestāžu/ privātpersonu tīmekļa vietnēm, kontiem un vietnēm.

Izglītības un zinātnes ministrija

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra

Iedvesmojoties 2016. gadam

Jauna gada sākums allaž ir mirklis, kad gribas izvērtēt paveikto un gaidpilnā noskaņojumā spert soļus pretī nākamajiem mērķiem un izaicinājumiem. Ko šis gads mums nesīs? Tas lielā mērā atkarīgs no katra paša. Ceļa vārdus 2016. gadam lūdzām cilvēkiem, kas rūpējas par valsts attīstību, stabilitāti un jaunatnes politikas veidošanu.

GODĀJAMIE JAUNIEŠI UN JAUNATNES DARBINIEKI!

Tuvojoties gada noslēgumam, mēs kavējamies domās par gada laikā piedzīvoto un paveikto, kaļam nākotnes plānus un izvirzām jaunus dzīves mērķus. Gadu mija daudziem ir atskaites punkts, kurā rūpīgi izvērtējam savas dzīves svarīgākās prioritātes.

Daudziem no jums nākamais gads nesīs nozīmīgus brīžus. Būs jāpieņem svarīgi lēmumi un jāizšķiras par izvēli, kas noteiks jūsu turpmāko dzīves ceļu. Gan tiem, kuriem būs jāizdara izvēle par izglītības turpināšanu augstskolā, gan tiem, kuri vēl tikai sāks mācības vidusskolā vai jau spers pirmos soļus karjeras veidošanā, es novēlu uzstādīt augstus mērķus un nepadoties ceļā, lai tos sasniegtu!

Savukārt jaunatnes darbiniekus aicinu ieklausīties, iedrošināt un atraisīt milzīgo potenciālu, kas slēpjas enerģiskajos, zinātkārajos un aktīvajos jauniešos! Lai jaunajā gadā jūs pavada radošas idejas, pacietība un liels darba spars, palīdzot jauniešiem noteikt savus dzīves mērķus un noticēt saviem spēkiem!

Lai piepildās visas Jūsu labās ieceres!

Raimonds Vējonis

Latvijas Valsts prezidents

CIENĪJAMIE JAUNIEŠI!

Izglītoti un konkurētspējīgi jaunieši ir mūsu Latvijas nākotnes pamats. Vienmēr augstu esmu vērtējusi zinātkārus jauniešus, kuri centīgi un neatlaidīgi vairo un papildina gan savas, gan mūsu valsts zināšanas, kā arī apliecina savas spējas arī ārpus valsts robežām. Aicinu izmantot katru iespēju paplašināt redzesloku, iegūt domubiedrus un droši virzīties pretī saviem sapņiem.

Latvijas nākotne ir jūsu rokās, tāpēc veidojiet to atbildīgi! Lai jaunais darba cēliens nes jaunus izaicinājumus, mērķus un degsmi pilnveidot savas līdz šim gūtās zināšanas un pieredzi!

Laimdota Straujuma

Bijusī Latvijas Republikas Ministru prezidente

CIENĪTIE JAUNIEŠI UN JAUNATNES DARBINIEKI!

„Radīt visiem jauniešiem izglītībā un darba tirgū vairāk iespēju, turklāt vienādu iespēju; veicināt jauniešu aktīvu pilsonību, sociālo iekļaušanu un solidaritāti," – šādi vārdi ierakstīti Eiropas Savienības jaunatnes politikas dokumentos, kas aktuāli arī Latvijai.

Sagaidot jauno – 2016. gadu, aicinu ikvienu, kas strādā jaunatnes politikas jomā, izvērtēt, ko es esmu darījis, ko turpināšu, ko mainīšu, lai kvalitatīvas izglītības un darba iespējas patiešām tiktu jauniešiem nodrošinātas, lai jaunieši aktīvāk piedalītos sabiedrības dzīvē un svarīgu lēmumu pieņemšanā.

Jauniešus aicinu iedziļināties norisēs savā skolā, ciemā vai pilsētā un aktīvi iesaistīties procesos, kas padara mūsu un mūsu valsts dzīvi iejūtīgāku, tolerantāku, gudrāku, ilgtspējīgāku, labklājīgāku. Aicinu uzņemties atbildību par savu rīcību, izvirzīt augstus mērķus un neatlaidīgi tos īstenot.

2016. gadā īstenosim jaunu iniciatīvu – mums būs pirmā Latvijas Jauniešu galvaspilsēta, par kuru balsojumā kļuvusi Jelgava un kurā 2016. gadā koncentrēsies daudzas jauniešiem domātās aktivitātes. Vēlot panākumus pirmajai Latvijas Jauniešu galvaspilsētai, novēlu ikvienam gan izmantot tās

piedāvātās iespējas, gan iesaistīties to rīkošanā un katram atrast labāko, ko varam paveikt savai un Latvijas izaugsmei!

Mārīte Seile
Latvijas Republikas izglītības un zinātnes ministre
Foto: Jānis Deinats

MĪĻIE JAUNIEŠI UN JAUNATNES JOMAS DARBINIEKI!

Ir labi, ka ir skaidrība par sava ceļa turpinājumu, un darbā ar jauniešiem redzam, ka lielākā daļa no jums zina, kā vēlaties dzīvot tālāk. Esam maza valsts ar tādu iedzīvotāju skaitu, kāds nu mums ir, tādēļ vēlētos, lai jaunieši paliek dzīvot Latvijā.

Iesaistīt arī tos citādos – tas varētu kļūt par katra jaunieša un jaunatnes darbinieka jaunā gada izaicinājumu, jo katrs esam piederīgi šai zemei: cits, strādājot ar augstajām tehnoloģijām, cits – darot vienkāršākus darbus. Jebkurš jaunietis ir vērtība! Aicinu nebaidīties būt kopā arī ar NEET jauniešiem. Pēdējos gados tik daudz runājam par vienlīdzību visās jomās. Ir pienācis brīdis, lai ikviens ar savu darbošanos pasniegtu draudzīgu roku arī jauniešiem ar ierobežotām iespējām. Ja ir iespēja būt aktīvam, ar iekšējo dzinējspēku izmantojot visas dzīves sniegtās iespējas, aicinu dalīties šajās dotajās privilēģijās. Ticu, ka ikviena iniciatīva, atbalstot NEET jauniešus, var kļūt par nozīmīgu pagrieziena punktu jauniešiem, kuriem šis atbalsts ir ļoti vajadzīgs.

Lai mums visiem izdodas viss iecerētais!

Daina Sproģe
Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras direktore

PREZIDENTŪRA UN ES

Ar 2016. gada 1. janvāri aizsākas jauns Trio Prezidentūras cikls

Nīderlande – Slovākija – Malta – tās ir nākamās valstis, kas tuvākā pusotra gada laikā uzņemsies Trio Prezidentūras lomu. 2016. gada pirmajā pusē tā ir Nīderlande; 2016. gada otrajā pusē – Slovākija un 2017. gada pirmajā pusē – Malta.

Atgādinām, ka būtiskākie iemesli, kādēļ ES Padome ieviesusi trio prezidentūras, ir, lai visās dalībvalstīs darbi notiktu pēctecīgi, kā arī, lai efektīvi tiktu izmantoti resursi. Prezidentūra tiek īstenota, sadarbojoties trim dalībvalstīm, kuras uzņemas prezidentūru viena pēc otras. Katrs trio grupas loceklis pēc kārtas pilda prezidentūras pienākumus sešus mēnešus, pamatojoties uz kopīgu trio darba programmu.

NACIONĀLS PĒTĪJUMS

Jaunākie pētījuma dati par jauniešu politisko līdzdalību Latvijā

Pētījuma „Jauniešu politiskā līdzdalība Latvijā" rezultāti apliecina, ka kopumā jauniešu līdzdalības aktivitāte Latvijā nav augsta. Tikai aptuveni ¼ jauniešu vismaz reizi mēnesī piedalās kādās sociālās, sabiedriskās vai interešu aktivitātēs. Viszemākie līdzdalības rādītāji ir jauniešu iesaistei politiskajās aktivitātēs – tikai 2% jauniešu regulāri iesaistās partiju darbā, politiskajās diskusijās un politiskos pasākumos. Pētījumu veica Latvijas Jaunatnes padome.

STARPTAUTISKS PĒTĪJUMS

Starptautiskie jauniešu projekti sniedz atbalstu jauniešiem ar ierobežotām iespējām

Eiropas pētījuma dati liecina, ka starptautiski mobilitātes projekti atstāj pozitīvu ietekmi uz projekta dalībnieku kompetencēm, izturēšanos un dzīves vērtībām. Vēl vairāk – šie starptautiskie projekti vislielāko pagrieziena punktu dzīvē sniedz tieši tiem jauniešiem, kuriem ir ierobežotas iespējas, piemēram, trūcīgi dzīves apstākļi, invaliditāte, sociālā atstumtība.

Tāpat pētījuma dati atklāj, ka pēc dalības starptautiskajos projektos jaunieši ar ierobežotām iespējām biežāk projekta laikā apzinājušies, ko vēlas savā dzīvē darīt, nekā pārējie. Tas pierāda, cik nozīmīga ir jauniešu ar ierobežotām iespējām dalība projektā, jo tas ļauj aizmirst ikdienas problēmas. Starptautiskā vide jauniešiem paplašina redzes loku, kas arī ir noteicošais faktors sapņiem par nākotnes profesionālo ceļu. Apgūstot dzīvei vajadzīgās prasmes, izmantojot „mācīšanās mācīties" metodi, jaunieši ar ierobežotām iespējām kļūst daudz patstāvīgāki un pašpārliecinātāki. Turklāt redzot, ka mācīties var arī jokojoties un priecājoties, šie jaunieši ir motivētāki mērķtiecīgāk mācīties arī savā skolā. Tas pierāda neformālās izglītības nozīmīgumu.

Vēl kāds nozīmīgs pētījuma secinājums. Ir pierādīts, ka tie jaunieši ar ierobežotām iespējām, kuri piedalījušies „Erasmus+: Jaunatne darbībā" mobilitātes projektos, ir eiropeiskāk domājoši, viņi ir iejūtīgāki un izrāda daudz lielāku toleranci pret diskriminācijas jautājumiem, nekā šīs pašas grupas jaunieši, kuriem nav pieredzes dalībā starptautiskajos projektos. Turklāt jaunieši ar ierobežotajām iespējām pēc dalības projektos bieži iesaistās cīņā pret diskrimināciju.

Pētījumā tika arī analizēts, kas kopīgs jauniešiem, kuriem ir ierobežotas iespējas un tiem, kuriem ierobežojumu nav. Jaunu draugu atrašana ārzemēs kā vērtīgs ieguvums no dalības projektā bija abām jauniešu grupām. Tieši tāpat kā jaunu kultūru iepazīšana. Interesanti, ka visi jaunieši norādījuši, ka viņiem ir ļoti svarīgi saņemt vienlīdzīgas dzīves iespējas.

Pētījuma rezultāti atklāja, ka, piemēram, dalība mobilitātes projektos, mācīšanās ar neformālās izglītības metodēm jauniešos ar ierobežotām iespējām izkopj pozitīvas vērtības, papildina zināšanas un var spēlēt būtisku lomu nākotnes perspektīvās.

Pētījuma dati liecina, ka „Erasmus+: Jaunatne darbībā" projekti ir labs rīks, lai aizsniegtu tieši tos jauniešus, kuriem ir ierobežotas iespējas.

Pētījumu, apkopojot 20 dažādu valstu jauniešu pieredzi, kuri īstenojuši projektus 2014. gadā, veica *RAY* tīkls.

JAUNA INICIATĪVA

Jelgava – Jauniešu galvaspilsēta 2016

Lai popularizētu darbu ar jaunatni pašvaldību vidū un tā nozīmi veselas sabiedrības ar pilsonisko apziņu audzināšanā, tajā skaitā Eiropas Savienības vērtības un iespējas jauniešiem, lai veicinātu pašvaldību sadarbību un pieredzes apmaiņu jaunatnes jomā, kā arī, lai paaugstinātu darbā ar jaunatni iesaistīto personu un jaunatnes organizāciju prestižu, ir aizsākta jauna tradīcija – konkursa kārtībā izvirzīt Latvijas Jauniešu galvaspilsētu. Sīvā cīņā ar Liepājas pilsētu, Madonas un Cēsu novadiem, par 2016. gada Latvijas Jauniešu galvaspilsētu kļuvusi Jelgava.

Nu ir skaidrs, kurā no Latvijas pilsētām 2016. gadā visaktīvāk pulsēs jauniešiem aktuālie notikumi. Vairāk informācijas *www.jauniesugalvaspilseta.lv*, kā arī *www.jaunatneslietas.lv.*

Svinīgā pasākumā godināti „Gada brīvprātīgais 2015" ieguvēji no visas Latvijas

LINDA KALNIŅA
Latvijas Jaunatnes padomes Mediju programmas direktore

JOLANTA SERMĀ
JSPA Komunikācijas daļas vecākā referente

2015. gada 5. decembrī svinīgā ceremonijā tika godināti aktīvākie Latvijas brīvprātīgie, brīvprātīgajiem draudzīgākās nevalstiskās organizācijas (NVO) un pašvaldības.

Izglītības un zinātnes ministrija (IZM) kopā ar „Valmieras novada fondu" un sadarbības partneriem – Jaunatnes starptautisko programmu aģentūru (JSPA), Nodarbinātības valsts aģentūru, Latvijas Jaunatnes padomi (LJP), Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamentu, Jelgavas pašvaldības Sabiedrības integrācijas pārvaldi, Daugavpils pašvaldības Jaunatnes departamentu, Talsu novada fondu, biedrību „brīvprātīgais.lv" – rīkoja šo pasākumu, lai pateiktos labākajiem brīvprātīgajiem par viņu nesavtīgo ieguldījumu sabiedrības labā.

2015. gada apbalvojumu saņēma:

- Latvijas Jaunatnes padomes brīvprātīgā Krista Lubiņa no Rīgas, kura aktīvi līdzdarbojas arī skolas aktivitātēs, iesaista un motivē citus jauniešus brīvprātīgā darba veikšanā,
- brīvprātīgais biedrībā „homo ecos:" Sergejs Steļmahs, kurš Rīgas jauniešus rosina pievērsties vides aizsardzībai,
- aktīvs un vispusīgs jaunietis Artis Krists Mednis no Burtnieku novada, kurš izveidojis savu jauniešu biedrību „VirziensA",
- liepājnieks Māris Kārkliņš, kurš atradis spēku pieceltties pēc smagām traumām un tagad pats palīdz Neredzīgo biedrībā un citās organizācijās,
- ilggadēja Latvijas Sarkanā krusta brīvprātīgā Sarmīte Lucaus no Dobeles,
- Aija Utkina no Dagdas, kura Dagdas invalīdu biedrībā „Nema" vada deju nodarbības cilvēkiem ar īpašām vajadzībām,
- meistars ar zelta rokām Zigmunds Zaļenko, kura veikumu novērtē visi Brocēnu iedzīvotāji,
- Vineta Lisikova – meitene ratiņkrēslā, kura jau 10 gadus vada rokdarbu nodarbības Auces invalīdu biedrībā „Māriņa",
- rīdziniece Antoņida Šumilova, kura Rīgas sociālās aprūpes centros vada ķīniešu ārstnieciskās vingrošanas nodarbības.

Viena no titula „Gada brīvprātīgais 2015" saņēmējām, Latvijas Jaunatnes padomes brīvprātīgā Krista Lubiņa atklāj, kāda ir brīvprātīgā darba nozīme jaunieša izaugsmē: *„Brīvprātīgajam darbam nav vecuma, izskata, tautības vai ģeogrāfisko robežu. Tam nav nepieciešams ne bakalaura grāds, ne izcilība skolā. Tas ir laiks, ko es veltu citiem un gūstu arī sev. Ja esi gatavs iesaistīties un nesavtīgi palīdzēt citiem, tad ieguldītais laiks atmaksāsies. Mana brīvprātīgā pieredze sākās apmēram 13 gadu vecumā ar izdales materiālu dalīšanu pasākumā. Ja man kāds iepriekš būtu teicis, ka tas būs vērtīgi, es nekad neticētu. Tāpēc vienmēr dalos savā pieredzē ar citiem jauniešiem skolā un Latvijas Jaunatnes padomes brīvprātīgo tīklā. Motivēju savus vienaudžus līdzdarboties, būt aktīviem, jo brīvprātīgais darbs sniedz neskaitāmus ieguvumus savai pašizaugsmei. 5 gadu laikā esmu darījusi neskaitāmus brīvprātīgos darbus – no galdu stumdīšanas līdz pat ārvalstu ministru sagaidīšanai lidostā Latvijas prezidentūras laikā. Ikkatra mazākā līdzdarbošanās ir veidojusi platformu manai izaugsmei. Brīvprātīgais darbs Latvijas jaunatnes padomē man ļāva tikt novērtētai un veikt biroja vadītājas pienākumus. Tieši pateicoties brīvprātīgajam darbam, es tagad varu skaidri definēt, ko gribētu darīt nākotnē vai*

gluži otrādi, – nekad negribētu darīt. Brīvprātīgais darbs nozīmē iespēju satikt daudz jaunu draugu, domubiedru, iespēju ceļot, pilnveidot zināšanas, attīstīt prasmes visdažādākajās jomās – izmēģināt visu, ko citādi nevarētu. Brīvprātīgajā darbā es meklēju sevi, savus talantus un mērķus, un tos arī atrodu."

Video materiāls par „Gada brīvprātīgais 2015" titula saņēmējiem:
https://youtu.be/UNX6GGAWYPI

Īpašu atzinību par aktīvas sabiedriskās ikdienas veidošanu Nītaurē saņēma jauniešu organizācija „Nītaureņi" no Amatas novada Nītaures, un Biedrība Radošā apvienība jauniešiem „Trepes" no Rīgas, kas sniedz sociālu atbalstu jauniešiem gan brīvā laika organizēšanā, gan mācībās. Par brīvprātīgajiem draudzīgāko pašvaldību tika atzīta Madonas novada pašvaldība, kura mērķtiecīgi koordinējusi un popularizējusi brīvprātīgo darbu novadā un iesaistījusi tajā jauniešus.

Brīvprātīgo godināšanas pasākumā balvas saņēma arī Eiropas Brīvprātīgā darba organizācijas, kuras aktīvi iesniedz projektus Jaunatnes starptautisko programmu aģentūrā, lai varētu uzņemt un nosūtīt jauniešus Eiropas Brīvprātīgajā darbā programmas „Erasmus+: Jaunatne darbībā" ietvaros.

„Gada Brīvprātīgais 2015" balvas ieguva tie, kas aktīvi darbojas Latvijas brīvprātīgo kustībā un ar savu nesavtīgo darbību sniedz neatsveramu ieguldījumu savu līdzcilvēku dzīvēs.

„Svarīgi atcerēties, ka ļoti liela nozīme brīvprātīgo darbā ir arī organizācijām, kas uzņemas rūpes par brīvprātīgajiem, sniedzot tiem darba iespējas, atbalstot, kā arī sagatavojot brīvprātīgos darbam ārzemēs. Latvijas organizācijas ir aktīvas gan uzņemot ārzemju jauniešus Latvijā, gan nosūtot Latvijas jauniešus veikt brīvprātīgo darbu ārzemēs. Programmas „Erasmus+: Jaunatne darbībā" ietvaros darbojas 127 akreditētas brīvprātīgā darba organizācijas, kas ikdienā strādā un iedvesmo simtiem jauniešu. Jau gandrīz 20 gadus Eiropas Brīvprātīgais darbs ļauj jauniešiem doties veikt brīvprātīgo darbu ārpus Latvijas, tādējādi ne tikai palīdzot vietējai sabiedrībai, bet arī attīstot sevi un iepazīstot citas kultūras," uzsver JSPA direktore Daina Sproģe.

„Gada brīvprātīgais 2015" balvu nominācijā „Aktīvākā organizācija programmas „Erasmus+: Jaunatne darbībā" ietvaros" ieguva biedrība „Radi Vidi Pats" no Liepājas.

„Gada brīvprātīgais 2015" balvu nominācijā „Uzlecošā zvaigzne 2015 programmas „Erasmus+: Jaunatne darbībā" ietvaros ieguva biedrība „Jēkabpils NVO Resursu centrs".

Latvijas-Šveices sadarbības programma 2015. gadā

GVIDO KUBULNIEKS
JSPA Ārvalstu finanšu instrumentu un citu programmu daļas projektu koordinators

LATVIJAS-ŠVEICES SADARBĪBAS PROGRAMMA
LATVIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME

Latvijas-Šveices sadarbības programmā ir atlicis vēl nedaudz mazāk kā pusotra gada, kura laikā ir paredzētas daudzas un dažādas apmācības, pasākumi un metodisko materiālu sagatavošana. Kopumā aizvadītajos piecos Latvijas-Šveices sadarbības programmas gados ir atbalstītas vairāk kā 3500 personas – jaunieši un jaunatnes darbā iesaistītie, dodot iespēju piedalīties pasākumos un apmācībās.

Arī 2015. gadā jauniešiem un jaunatnes darbā iesaistītajām personām tika dota iespēja piedalīties ar jaunatnes jomu saistītos pasākumos, apmācībās un gūt jaunas zināšanas ar izstrādāto metodisko materiālu palīdzību.

Kāds tad ir bijis 2015. gads Latvijas–Šveices sadarbības programmā?

Konference „(SA)darbojies!"

2015. gads ir noslēdzies ar reģionālo forumu jaunatnes darbā iesaistītajiem „(SA)darbojies!" (26.–27. novembrī), kurš notika Rīgas reģionā un kurā piedalījās 100 dalībnieki – jaunatnes darbā iesaistītās personas – jaunatnes darbinieki, NVO un pašvaldību iestāžu pārstāvji no visiem Latvijas reģioniem. Ņemot vērā foruma tēmu (sadarbības veicināšana starp jaunatnes darbā iesaistītajām personām reģionos un starp reģioniem, īpaši uzsverot jauniešu centru nozīmi), dalībnieki tika iesaistīti dažādās aktivitātēs, tādās kā savstarpēju kontaktu veidošana, darba grupas, dažādu uzdevumu veikšana, u.c.. Programmas pirmajā daļā prezentācijās un diskusijās tika apzināta pašreizējā situācija un izaicinājumi saistībā ar jauniešu centriem Latvijas reģionos. Otrajā daļā dalībniekiem bija iespēja dalīties ar labās prakses piemēriem, metodēm un aktuālām tēmām. Tāpat tika meklēti resursi un iespējas turpmākai attīstībai un sadarbībai. Tas, ka jaunatnes lietas ir aktuālas un jaunatnes darbā iesaistītajiem ir jādod vieta un laiks, lai tiktos un runātu par tām, pierāda dalībnieku atziņas.

Iespaidi

Jauniešu lietas Latvijā kļūst arvien nozīmīgākas, tās nav vairs tikai „mazu bērnu/jauniešu" kaprīzes aiz neko darīt. Jauniešu lietas virza un nosaka valsts ilgtspējību. Šis darbs kļūst aktuāls un pamanīts arī pašvaldībās.

Kārtējo reizi pārliecinājos par to, cik lieliski cilvēki strādā ar jauniešiem un cik svarīgi ir satikties ar viņiem.

(Reģionālā foruma „(SA)darbojies!" dalībnieki)

Konference „Līdzdarbojies!"

Tikpat svarīgs notikums 2015. gadā bija Kurzemes reģionā aizvadītā reģionālā jaunatnes darba konference „Līdzdarbojies!" (2015. gada 8. maijā). Konferenci apmeklēja 100 jaunatnes darbā iesaistītās personas, kurus vienoja mērķis pārrunāt un izzināt jaunatnes darba lomu un to, kā veicināt jauniešu aktivitāti Kurzemes plānošanas reģionā. Konferences laikā dalībniekiem tika dota iespēja vienam ar otru runāt, plānot sadarbību un stāstīt par savu pieredzi.

Apmācības, metodiskie materiāli, koncepti

2015. gadā Latvijas–Šveices sadarbības programma kopā ar Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras apmācību vadītāju kopu ir izstrādājusi un noorganizējusi kopumā 36 mācību kursus par sešām dažādām tēmām. 2015. gadā īstenotie apmācību koncepti jaunatnes darbā iesaistītajām personām par stāstu stāstīšanu un āra dzīves aktivitātēm un piedzīvojumu izglītību ir balstīti uz izstrādātajiem metodiskajiem materiāliem – animācijas filmām, kuras ir pieejamas Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras tīmekļa vietnē www.jaunatne.gov.lv. Tāpat, ņemot vērā pasākumu un apmācību dalībnieku rakstīto izvērtējuma anketās, 2015. gadā tika izstrādāts koncepts apmācībām jauniešiem par vienaudžu izglītību, lai veicinātu un iedrošinātu pašus jauniešus runāt, stāstīt un izglītot savus vienaudžus par sabiedrībā aktuālām tēmām. Savukārt jaunatnes darbā iesaistītajām personām par vienu no aktuālākajām tēmām tika norādīta sociālā iekļaušana un neformālā izglītība kā to veicinošs instruments darbā ar jauniešiem.

Ko tālāk?

2016. gadā jauniešiem un jaunatnes darbā iesaistītajām personām tiks piedāvātas jaunas un tikpat interesantas apmācību tēmas. Tāpat 2016. gadā ir gaidāmi trīs lieli pasākumi – Rīgas un Zemgales reģionos un nacionālais forums Rīgas reģionā. Seko līdzi informācijai Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras tīmekļa vietnē www.jaunatne.gov.lv un piedalies!

Par to, ka apmācības ir vērtīgas un iedvesmojošas, liecina dalībnieces teiktais:

„Pārsteidzošākā atklāsme šajās apmācībās man bija fakts, ka RADOŠUMS IR PRASME, kuru var attīstīt, pilnveidot ar loģiskiem soļiem un strukturētām metodēm. Radoša domāšana nav kaut kas iedzimts un izmantots tikai mākslinieku vai radošajā industrijā (..) Protams, iegūti jauni draugi un par ko esmu vēl priecīgāka, – iegūts plašāks skatījums uz dažādām jauniešu iespējām Latvijā. Kad vienviet darbojas un mācās aktīvi jaunieši, jauni iespaidi, kontakti un piedzīvojumi ir garantēti. Radošums IR ledlauzis!"

(Apmācību „Radošums ir ledlauzis!" dalībniece Dārta)

Latvijas-Šveices sadarbības programmu „Atbalsts jaunatnes iniciatīvu attīstībai attālos vai mazattīstītos reģionos" finansē Šveices Konfederācija no Latvijas un Šveices sadarbības programmas līdzekļiem paplašinātajai Eiropas Savienībai.

Strukturētā dialoga IV cikla noslēguma konferencē sagatavo priekšlikumus jauniešu politiskās līdzdalības veicināšanai Latvijā

LINDA KALNIŅA
Latvijas Jaunatnes padomes Mediju programmas direktore

29.–31. oktobrī Rīgā norisinājās Strukturētā dialoga IV cikla noslēguma konference, kurā piedalījās 170 jaunieši, lēmumu pieņēmēji (pašvaldību un Saeimas deputāti), politikas veidotāji (ministriju pārstāvji, pašvaldību darbinieki, plānošanas reģionu administrāciju pārstāvji) un nevalstisko organizāciju (NVO) pārstāvji no visas Latvijas.

"Jauniešu zemā politiskā līdzdalība nebūt nenozīmē, ka jauniešiem nav viedokļa un viņus neinteresē iesaistīšanās politiskajās aktivitātēs.

Projekta „Strukturētā dialoga īstenošana Itālijas, Latvijas un Luksemburgas prezidentūras Eiropas Savienības padomē" ietvaros konferenci organizēja biedrība „Latvijas Jaunatnes padome" (LJP) sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministriju. Konference tika īstenota ar Eiropas Savienības neformālās izglītības programmas „Erasmus+", ko Latvijā administrē Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra, un Eiropas Komisijas finansiālu atbalstu.

Konferencē tika izstrādāti priekšlikumi Eiropas Savienības (ES) jaunatnes konferences rekomendāciju ieviešanai Latvijā jauniešu politiskās līdzdalības veicināšanai šādās tēmās:

1) skola un līdzdalība;
2) politikas veidotāji un lēmumu pieņēmēji;
3) jauniešu padomes un jauniešu organizācijas;
4) darbs ar jaunatni un jaunatnes politika.

Pasākumā tika prezentēts arī atskats uz Strukturētā dialoga IV cikla ieviešanu Latvijā, citu valstu pieredzi un LJP veiktā pētījuma „Jauniešu politiskā līdzdalība Latvijā" rezultāti.

Jauniešu politiskās līdzdalības veicināšana ir viens no jautājumiem, kuram tiek meklēti risinājumi ne tikai Latvijā, bet arī citās valstīs un Eiropas Savienībā kopumā. LJP īstenotā pētījuma „Jauniešu politiskā līdzdalība Latvijā" dati atklāj, ka kopumā jauniešu līdzdalības aktivitāte Latvijā nav augsta. Tikai aptuveni ¼ jauniešu vismaz reizi mēnesī piedalās kādās sociālās, sabiedriskās vai interešu aktivitātēs. Viszemākie līdzdalības rādītāji ir jauniešu iesaistei politiskajās aktivitātēs – tikai 2 % jauniešu regulāri iesaistās partiju darbā, politiskajās diskusijās un politiskos pasākumos. 10 punktu skalā jaunieši savu interesi politikā vidēji novērtējuši ar 5,5 un ziņām par politiku katru dienu līdzi seko 25 % jauniešu, bet vismaz dažas reizes nedēļā to dara 40 % jauniešu. Pētījuma rezultāti atklāj, ka institūcijas, kurām jaunieši uzticas visvairāk, ir Latvijas armija (63 %) un jauniešu organizācijas

(39 %). Savukārt, viszemāko jauniešu uzticību saņem politiskās partijas (6 %) un Saeima (9 %).

„Jauniešu zemā politiskā līdzdalība nebūt nenozīmē, ka jauniešiem nav viedokļa un viņus neinteresē iesaistīšanās politiskajās aktivitātēs. Lai veicinātu jauniešu politisko līdzdalību, lēmumu pieņēmējiem, jauniešu organizācijām un iesaistītajām pusēm ir jāattīsta jaunas līdzdalības un komunikācijas formas. Lai jauniešus iesaistītu, ar viņiem vispirms ir jārunā vienkāršā, viņiem uztveramā valodā un jāveicina tikšanās klātienē neformālā vidē. To apliecina arī Latvijas Jaunatnes padomes organizētās Strukturētā dialoga IV cikla jauniešu un lēmumu pieņēmēju neformālās tikšanās visos Latvijas reģionos," atzīst LJP prezidents Emīls Anškens.

Būtiski, ka salīdzinot ar iepriekšējiem Strukturētā dialoga cikliem un aktivitāšu īstenošanu Latvijā, IV cikls un tā tēma „Jauniešu iespēju veicināšana politiskai līdzdalībai Eiropas demokrātiskajā dzīvē" nebeidzas ar šo noslēguma konferenci. LJP ir apkopojusi priekšlikumus kā īstenot ES jauniešu politiskās līdzdalības rekomendācijas Latvijā, un Strukturētā dialoga nacionālā darba grupa veidos rīcības plānu rekomendāciju ieviešanai. Tas ir pieejams LJP tīmekļa vietnē www.ljp.lv. Rīcības plāns ir kā instrumentu kopums, ko jaunatnes jomā iesaistītie var praktiski izmantot darba ar jaunatni attīstīšanai.

Kā veicināt visu jauniešu iesaisti dažādā, vienotā un iekļaujošā Eiropā?

ES Padome ir apstiprinājusi Prezidentūras valstu trio (Nīderlande – Slovākija – Malta) un Eiropas Komisijas un Eiropas Jaunatnes foruma izvirzīto nākamā Strukturētā dialoga cikla tēmu „Kā veicināt visu jauniešu iesaisti dažādā, vienotā un iekļaujošā Eiropā?". Strukturētā dialoga V cikla atklāšanas konference notiks 27. februārī Jelgavā. Konferenci organizēs Latvijas Jaunatnes padome projekta „Strukturētā dialoga īstenošana Nīderlandes, Slovākijas un Maltas prezidentūras Eiropas Savienības padomē" ietvaros.

V cikla aktivitāšu periodā LJP aicina uz sadarbību Strukturētā dialoga reģionālos partnerus – biedrības vai nodibinājumus ar pieredzi darbā ar jauniešiem un izpratni par Eiropas Strukturētā dialoga procesiem un to ieviešanu Latvijā. Ja vēlaties sadarboties ar LJP un Strukturētā dialoga nacionālo darba grupu Strukturētā dialoga ieviešanā Latvijā laika posmā no 2016. gada janvāra līdz 2017. gada jūnijam, piesakieties, interesējoties LJP. Bez tam LJP aicina jauniešus (13–25 gadi) kļūt par Strukturētā dialoga vēstniekiem!

Plašāka informācija par Strukturēto dialogu, izstrādātajām rekomendācijām, visām aktivitātēm un iespējām iesaistīties: www.ljp.lv.

Drosme un atklātība Edgaru Kozuliņu saved kopā ar Laimdotu Straujumu

KINTIJA BULAVA
JSPA Komunikācijas daļas vecākā referente

Sarunājoties ar aktīvo jaunieti Edgaru Kozuliņu, brīžiem pat grūti noticēt – viņam ir tikai 16! Apmēram pirms trim gadiem viņš sācis savu aktīvo līdzdarbošanos jaunatnes politikā kā pavisam vienkāršs brīvprātīgais, dalot uz ielām lapiņas un bukletiņus.

Šobrīd viņš jau piedalījies „Erasmus+: Jaunatne darbībā" jauniešu apmaiņas projektā, pats izmēģinājis roku projektu rakstīšanā. Uzvarējis *Facebook* konkursā, kur balvā bija iespēja pārstāvēt Latvijas jauniešus Eiropas Attīstības dienās 2015, kas jūnijā notika Briselē. Tieši tur viņš iepazinās ar nu jau bijušo Ministru prezidenti Laimdotu Straujumu, kas Edgaru kopā ar kolēģiem no Baltijas Reģionālā fonda uzaicināja pie sevis ciemos uz kafiju, lai klātienē pārrunātu aktuālās problēmas jaunatnes politikā Latvijā. Starp citu, Edgars ir arī viens no projekta „Tūkstošgades vēstnieki" dalībniekiem, kurš kopā ar vēl trim jauniešiem dodas uz dažādām Latvijas pilsētām, lai jauniešus iedvesmotu ar 17 dažādiem Eiropas ilgtspējīgas attīstības mērķiem.

Jau no bērnudārza vecuma biji tik aktīvs, ka gribējās visur iesaistīties?

Tik agri nē. Bet pamatskolā gan aktīvi darbojos skolas pašpārvaldē. Pagrieziena punkts bija Brīvprātīgo platforma, kas notika pie tirdzniecības centra Origo un kuru organizēja Biedrība Radošā apvienība jauniešiem „Trepes". Viņiem bija mazas nozīmītes, uz kurām rakstīts: „Goda lieta ir būt brīvprātīgajam." Tobrīd īsti vēl šo terminu neizpratu, tādēļ piegāju pie Ramonas (Ramona Liepiņa, Biedrības Radošā apvienība jauniešiem „Trepes" vadītāja) un jautāju, kas īsti ir brīvprātīgais. Viņa man izskaidroja. Mani tas ieinteresēja, un es iesaistījos jau nākamajā TREPJU organizētajā pasākumā. Mans pirmais darbiņš bija Skolu un Jaunatnes mūzikas svētkos „Mēs pilsētai CeRīgai". Tas mani tā iedvesmoja, ka esmu nokļuvis tur, kur esmu pašlaik.

Ko darīji šajā pasākumā?

Viss sākās ar to, ka man vajadzēja visu ko pienest, palīdzēju dalīt skrejlapas. Caur šiem mazajiem darbiņiem auga mana atbildības sajūta.

Cik gadus aktīvi darbojies jauniešu līdzdalības jomā?

Nu jau būs kopā apmēram trīs, četri gadi.

Ko tu vēl dari?

Ilgu laiku darbojos Latvijas Jaunatnes padomes mediju grupā, kur man bija lieliska iespēja attīstīt savus talantus fotografēšanā un video veidošanā. Paralēli tam visam man ir pašam sava hip-hop deju grupa „The Others 2.0", kuru gan vadu, gan tajā darbojos arī kā horeogrāfs. Vēl paralēli tam kopā ar Baltijas Reģionālo fondu rakstu dažādas mini iniciatīvas jauniešiem, kuru mērķis ir veicināt deju grupu attīstīšanos.

Vēl tu esi arī viens no „Millenium Kids" jauniešiem. Kā tiki līdz šim projektam?

Dalība „Millenium Kids" projektā man ir pasakaina pieredze. Viss sākās ar to, ka šā gada sākumā *Facebook* izlasīju par konkursu, kura uzdevums ir paskaidrot, kā es palīdzu dabai. Uzvarētāji – trīs laimīgie – dosies uz Briseli runāt Eiropas Attīstības dienās. Man bija tas gods būt starp šiem trim laimīgajiem jauniešiem. Nedēļu pavadījām Briselē, runājoties ar dažāda līmeņa cilvēkiem, tai skaitā arī ar mūsu Ministru prezidenti Laimdotu Straujumu. Atgriežoties no Briseles, mēs Baltijas Reģionālajā fondā sapratām, ka ar to pieredzi, ko esam ieguvuši Briselē, labprāt dalītos arī ar jauniešiem visā Latvijā. Tā dzima projekts „Tūkstošgades vēstnieki", kur kopā dodamies uz dažādām Latvijas skolām un citām izglītības iestādēm, kā arī jauniešu centriem un NVO, lai dalītos pieredzē.

Kas notika Briselē?

Mēs braucām, lai piedalītos vienas dienas konferencē – Eiropas Attīstības dienās, bet pirms tam vairākas dienas šai konferencei gatavojāmies. Mūs gatavoja publiskajai runai, jo mūsu uzstāšanās bija kopā ar Eiropas Parlamenta pārstāvjiem, kopā ar Straujumas kundzi. Es un vēl viens jaunietis Ralfs Grīnvalds runājām par Latvijas izglītības sistēmu un to, ka tajā ir daudzas lietas jāmaina. Uz Briseli kopā ar mums devās arī Olga Zozule. Pēc mūsu uzstāšanās, Straujumas kundzei radās interese par mums, un viņa mūs uzaicināja

uz kafiju. Tā 30. septembrī mēs tikāmies ar Laimdotu Straujumu, lai jau Latvijas līmenī izrunātu jauniešiem svarīgās lietas.

Šīs nedēļas laikā mēs tik daudz ieguvām, ka tas mani spēcīgi motivē, lai informētu jauniešus par Eiropas lietām arī Latvijā. Jauniešiem Latvijā mēs stāstām par 17 dažādiem Eiropas ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Tajos runāts gan par badu, gan dabu, gan izglītību.

Kā tapa šie 17 uzdevumi?

Konferencē, kas notika jūnijā, diskutēja dažādu sociālo grupu pārstāvji. Tad septembrī Ņujorkā šie mērķi tika līdz galam apstiprināti un sastrukturizēti.

Kā jums ar Ralfu izdevās ieinteresēt Straujumas kundzi?

Tā bija pavisam amizanta situācija, kura vienu brīdi pat bija nedaudz neveikla. Mēs ar Ralfu, ar kuru kopā runājām par izglītības sistēmu Latvijā, bijām ielikti vienā sarunu panelī kopā ar Straujumas kundzi un pārējiem pārstāvjiem. Bija brīdis, kad Straujumas kundzei palūdza pastāstīt par savu valsti. Viņa stāstīja par Latvijas izglītību, sakot, ka Latvijas izglītības sistēma attīstās, ka jaunieši arvien vairāk un vairāk mācās, ka izglītības sistēma virzās uz priekšu. Tajā brīdī mēs ar Ralfu sākām smīnēt; bija jūtams, ka abi tūlīt sāksim smieties.

Mums bija jārunā uzreiz pēc Straujumas kundzes. Mūsu uzstāšanās tēma bija – kādas problēmas ir Latvijas izglītības sistēmā. Mūsu stāsts tik skaists neveidojās. Kad mēs to prezentējām, domājām, ka no Straujumas kundzes dabūsim rājienu, bet notika tieši otrādi – pēc paneļa Straujumas kundze pie mums pienāca un teica, ka viņai ļoti patīk aktīvi jaunieši, kuriem ir savs redzējums, un kas redz reālo situāciju un vēlas kaut ko mainīt. Tādēļ viņa mūs uzaicināja pie sevis uz kafiju.

Kādus problemātiskus piemērus minējāt par Latvijas izglītības sistēmu?

Mēs stāstījām par nekvalitatīvo izglītību reģionos, jo ne visiem jauniešiem Latvijas reģionos ir pieejama izglītība, kas, starp citu, ir arī viens no

17 Eiropas ilgtspējīgas attīstības mērķiem. Tāpat mēs minējām, ka svarīgāku lomu vajadzētu pievērst arodizglītībai, kas ir pretrunā ar mūsu deputātu uzskatiem, jo ir cilvēki, kas Saeimā uzskata, ka jāpopularizē profesionālās izglītības attīstība, samazinot gan vidusskolu pieejamību reģionos, gan tiek slēgtas arī profesionālās vidusskolas. Valstī radusies pretrunīga situācija, par kuru stāstījām arī Eiropā.

Kas notika telpā tad, kad jūs sākāt savu prezentāciju?

Straujumas kundze uz mums ļoti uzmanīgi skatījās. Mēs skatījāmies uz viņu, lai redzētu, cik tālu esam ierakušies un varbūt mums vienā brīdī tomēr jāapstājas. Bet bijām tik ļoti pārliecināti par savu nostāju un mums bija tik svarīgi paust savu viedokli, tādēļ teicām tā, kā ir. Lai arī Latvija ir maza valsts, visticamāk arī citās valstīs ir līdzīgas problēmas, tādēļ pateicām, nebaidoties, kāda būs reakcija.

Kā jutāties pēc prezentācijas?

Kļuva daudz vieglāk, bet ikreiz, skatoties uz Straujumas kundzi, domājām, kas nu tālāk notiks.

Un kā jums gāja sarunā pie Straujumas kundzes?

Mūsu tikšanās notika Ministru kabineta bibliotēkā. Bijām četratā – es, Ralfs, Ginta Salmiņa, kas ir Baltijas Reģionālā fonda valdes locekle, un Jana Janaite – projekta „Millenium Kids" koordinatore. Bija diezgan interesanti, ka mums, kā, dodoties pie lieliem deputātiem uz sanāksmēm, lūdza, lai atsūtām rakstiski savus jautājumus, par

kuriem vēlēsimies tikšanās laikā runāt. Jautājumus aizsūtījām. Kad ienācām telpā, redzējām, ka uz galda stāv lapiņas ar jau sagatavotām atbildēm, bet Straujumas kundze lapiņas pabīdīja uz padomnieces pusi un teica, lai uzdodam tos jautājumus, kurus patiešām vēlamies jautāt, nevis tos, kas ir iepriekš sagatavoti.

Par ko runājāt?

Mums interesēja šobrīd aktuālais bēgļu jautājums un lūdzām Straujumas kundzes viedokli tajā. Atbilde diezgan iepriecēja, jo Straujumas kundzei ir tāds pats viedoklis, kā mums ar Ralfu. Jā, Latvija ir par kara bēgļu uzņemšanu, bet viennozīmīgi pret ekonomiskajiem bēgļiem. Tādēļ jāveido jauns modelis, kā bēgļi tiks pa valstīm sadalīti. Tāpat mēs diskutējām par Latvijas kultūrvērtību saglabāšanu.

Izdevās arī ierosināt būtiskas izmaiņas izglītības sistēmā?

Runājām arī par izglītību, bet tam nesanāca tik daudz laika. Minējām visu to, ko bijām jau Briselē teikuši, sakot, ka būtu lieliski, ja izglītības sistēmā kaut kas mainītos.

Ir sajūta, ka esat sadzirdēti?

Jā, ir! Eiropas Attīstības konferences laikā bija sajūta, ka mūs dzird ne tikai Latvijā, bet arī Eiropā, jo konferenci translēja visā pasaulē. Pēc tam tiku arī uzaicināts uz online diskusiju par miera veidošanu visā pasaulē. Tā ir neatņemama pieredze.

Varēji kādreiz iedomāties, ka no brīvprātīgā darba tava dzīve tā pavērsīsies?

Nē, nevarēju gan. Biju domājis, ka līdz ar bukletiņu un kartīšu dalīšanu, mana brīvprātīgā darba gaitas beigsies. Bet, iestājoties Latvijas Jaunatnes padomē, varēju jau diskutēt ar politiķiem un iesaistīties jaunatnes politikas veidošanā. Eiropas Attīstības dienās nokļuvu vēl augstākā līmenī. Saprotu, ka esmu sasniedzis vairāk, nekā biju domājis.

Ko tev pašam dod šī aktīvā līdzdarbošanās?

Esmu liels metodes „jaunietis jaunietim" piekritējs. Tas, manuprāt, ir lielisks veids, kā dalīties informācijā ar citiem jauniešiem. Man patīk visas tās iespējas, kuras paveras, darbojoties.

Nav bailīgi uzstāties publikas priekšā?

Pirmajās reizēs bija diezgan neērti, bet pēc tam šī neērtības sajūta zuda. Gan dejojot, gan spēlējot teātri, esmu apguvis skatuves mākslu, kas man palīdz ar savu dzirksti pavilkt līdzi arī citus jauniešus. Viņi arī iesaistās. Pašlaik „Millenium Kids" projektā *Facebook* lapā notiek konkurss, kurā aicināts piedalīties ikviens jaunietis. Nepieciešams uzfilmēt video vai nofotografēt foto, kurā attēlots, ko konkrētais jaunietis dara savas apkārtnes dabas labā. Konkursā var laimēt labas balvas. Tas ir izaicinājumu konkurss, kurus jāpublicē *Facebook* lapā ar *#vēstneši*. Pēc tam katrs jaunietis var „ietagot" citu, lai viņu izaicinātu piedalīties konkursā. (Vairāk par konkursu var lasīt *https://www.facebook.com/millenniumkids.lv)*

Kur tu mācies?

Mācos VSIA Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikumā. Mana profesija nav saistīta nedz ar politikas virzienu, nedz ar dejām. Mācos par ēdināšanas pakalpojumu speciālistu, būšu pavārs.

Izstāsti, kā tev radās ideja par savu deju grupu?

Kad mācījos pamatskolā, mums katru gadu notika Rīgas reģiona skolu ritmikas konkurss, kurā jāpiedalās ar savu sagatavotu priekšnesumu. Tā vienu gadu piedalījos, startējām diezgan veiksmīgi un es sapratu, ka gribu turpināt mācīt, iet tālāk hip-hopā. Tādēļ pagājušā gada janvārī nodibināju savu deju grupu, kuru attīstu vēl arvien. Esam atvērti jebkuram jaunietim.

Kur notiek treniņi?

Mums mēģinājuma telpas ir manā skolā un paralēli tam trenējamies arī Vecmīlgrāvī, Emmas ielā 3.

Kādi plāni nākotnei?

Turpināt informēt jauniešus par Eiropas 17 mērķiem. Daļa manu plānu saistīti ar deju grupas attīstīšanu. Ceru īstenot lielus pašvaldību un starptautiskus projektus. Un, protams, jāiegūst izglītība. Pašlaik mācos otrajā kursā, bet kopā jāpabeidz četri.

Ko ieteiktu citiem jauniešiem?

Noteikti iesaistīties visur, kur vien var, jo iespējas ir uz katra stūra. Arī reģionos ir jauniešu centri, kuros var iesaistīties. Tāpat iesaku sekot līdzi politikai, jauniešiem aktuālām tēmām. Neviens jau nevar zināt, kā nākotne izvēršas.

Kā pārvarēt bailes, ja tādas uzrodas?

Man palīdz smaga nopūšanās, saņemšana sevi rokās un došanās uz skatuves bez iepriekšējas sagatavošanās. Jaunieši ir ļoti komunikabli. Var arī vienkārši atslābt un sākt ar mazākām grupiņām, kas pēc tam palīdzēs tikt tālāk.

17 globālie mērķi, kas tika izvirzīti Attīstības gada ietvaros

- Izbeigt nabadzību visās tās izpausmēs visur.
- Izskaust badu, nodrošināt pārtikas drošību un adekvātu uzturu visiem, veicināt ilgtspējīgu lauksaimniecību.
- Sasniegt veselīgu dzīvi visiem visos vecumos.
- Nodrošināt taisnīgas un iekļaujošas, kvalitatīvas izglītības un mūžizglītības iespējas visiem.
- Panākt dzimumu līdztiesību, stiprināt sieviešu un meiteņu tiesības visur.
- Nodrošināt pieeju tīram ūdenim un piemērotiem sanitāriem apstākļiem.
- Nodrošināt pieejamus, ilgtspējīgus un uzticamus mūsdienu enerģijas pakalpojumus visiem.
- Veicināt spēcīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomisko izaugsmi un cilvēka cienīgu dzīvi visiem.
- Veidot elastīgu infrastruktūru, sekmēt iekļaujošu un ilgtspējīgu industrializāciju un veicināt inovācijas.
- Samazināt nevienlīdzību starp valstīm.
- Veidot iekļaujošas, drošas un ilgtspējīgas pilsētas un cilvēku apmetnes.
- Nodrošināt ilgtspējīgus patēriņa un ražošanas modeļus.
- Sekmēt darbību visos līmeņos, lai risinātu klimata pārmaiņas.
- Sasniegt konservāciju un ilgtspējīgu jūras resursu, okeānu un jūras izmantošanu.
- Aizsargāt un atjaunot sauszemes ekosistēmas un apturēt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos.
- Sasniegt mierīgas un iekļaujošas sabiedrības, likuma varu, efektīvas un spējīgas institūcijas.
- Stiprināt un iedzīvināt globālo partnerību ilgtspējīgai attīstībai. J

Jaunatnes darba izvērtēšana caur holistiskās pieejas prizmu Gruzijas kalnos

GINTA SALMIŅA
Baltijas Reģionālā fonda vadītāja, neformālās izglītības apmācītāja

No 2015. gada 1. līdz 10. jūlijam Gruzijā notika „Erasmus+" seminārs pieredzējušiem jaunatnes darbiniekiem „Outdoor – Bringing You Closer to YOU".

Semināru atbalstīja Zviedrijas Nacionālā aģentūra un tas tika īstenots Gruzijas kalnu reģionā, ciematā Juta. No Latvijas projektā piedalījās trīs neformālās izglītības apmācītāji – Ginta Salmiņa, Rudīte Muraševa un Normunds Pīlips. Kopā projektā piedalījās 30 dalībnieki no Zviedrijas, Gruzijas, Latvijas, Jordānijas, Marokas, Slovēnijas, Turcijas, Spānijas, Igaunijas, Libānas, Ukrainas un Armēnijas. Semināra vadītājas bija pieredzējušas neformālās izglītības īstenotājas Ieva Grundšteine no Latvijas un *Katy Zhvania – Tayson* no Gruzijas.

Semināra galvenais mērķis bija pulcēt pieredzējušus jaunatnes darbiniekus, lai izvērtētu darbu ar jauniešiem un atrastu jaunas idejas un iedvesmu turpmākajam. Seminārs nodrošināja unikālu iespēju un āra dzīves pieredzi, caur kuru tika analizēts jaunatnes darbs, izmantojot holistisku pieeju: piecu dimensiju – garīgās, fiziskās, sociālās, intelektuālās un emocionālās – mijiedarbību.

Semināra darba metodoloģija un programma bija īpaši pārdomāta un profesionāli sagatavota, iekļaujot neaizmirstamu āra dzīves pieredzi – jogas un meditācijas nodarbības no rītiem, izvērtēšanas pastaigas dienas laikā, kā arī īpašu 24 stundu izaicinājuma pārgājienu kalnos. Tāpat semināra laikā īpaša uzmanība tika veltīta jaunatnes darba un neformālās izglītības vērtību analizēšanai un personīgā jaunatnes darba izvērtējumam, kā arī turpmāku personīgo mērķu izvirzīšanai darbam ar jauniešiem.

Seminārs bija tiešām īpašs, ar neparastu pieeju jaunatnes darba izvērtēšanai, jaunām zināšanām un izaicinājumiem,

brīnišķīgiem dalībniekiem, iedvesmojošām vadītājām un personīgiem atklājumiem.

Un vēl, – Gruzija noteikti ir valsts, kas pārsteidz, iedvesmo un sniedz pilnīgu laimes sajūtu! Dabas skati, kas aizrauj elpu, ceļi, kas liek kņudēt pakrūtē, upes, kurās ir dzīvības spēks un, protams, kalni – neaprakstāmi un neaizmirstami skaisti, kuros tik gardi iekodušies mākoņi!

Un pāri visam gruzīnu tradīcijas un nesavtīgā viesmīlība! To vienkārši nav iespējams neiemīlēt!

Piesakies starptautiskām apmācībām arī tu!

www.salto-youth.net ir tīmekļa vietne, kurā tiek publicētas apmācības, konferences un citi pasākumi, kuriem var pieteikties ikviens interesents, ja vien atbilst norādītajai mērķa grupai.

SALTO ir saīsinājums no frāzes angļu valodā „Support, Advanced Learning and Training Opportunities", kas latviešu valodā nozīmē „Atbalsts un paplašinātas mācību iespējas". Tas ir tīkls, kurā ir astoņi resursu centri, kuri darbojas Eiropas jaunatnes prioritāšu jomās, atbalstot Eiropas Komisijas programmu „Erasmus+: Jaunatne darbībā".

Piesakoties SALTO starptautiskajām apmācībām, svarīgi zināt, ka dalība tajās tiek apstiprināta 1 līdz 3 dalībniekiem no katras valsts. Apmācības pārsvarā notiek angļu valodā.

SALTO izsludinātās apmācības regulāri tiek publicētas arī www.jaunatne.gov.lv.

Biju brīvprātīgā Marmandes bērnu mājā

MADARA EGLĪTE
Baltijas Reģionālā fonda brīvprātīgā

Nu jau aizritējis gandrīz gads, kopš Madara Eglīte pieņēma Eiropas Brīvprātīgā darba (EBD) izaicinājumu un uz 10 mēnešiem pārcēlās uz dzīvi Francijā, lai piedalītos projektā „Volunteers: Here and There". Publicējam Madaras pieredzes stāstu…

Sveiciens visiem!
Bonjour a tous!

10 mēnešus biju Eiropas Brīvprātīgajā darbā Francijas dienvidrietumos, Marmandē. Gandrīz gads vidē un kultūrā, kas iekļuvusi manā asinsritē caur ādu ar karsto dienvidu sauli.

10 mēneši, kas paskrējuši nemanot, neticami ātri gluži kā rozā vīnā iemesti divi ledus gabaliņi, kas karstā dienā veldzē, bet izkūst ļoti zibenīgi. Toties pieredze iegūta raibu raibā. Neteikšu, ka to var nosaukt par darba pieredzi, – drīzāk par dzīves, valodas un kultūras pieredzi, ko tu gūsti katru dienu.

Protams, aizvien atceros 6. oktobri, kad ar franču valodas mācību grāmatu sēdēju lidostā Londonā, kur mums abām ar Egiju (otru latviešu brīvprātīgo meiteni) bija diezgan ilgi jāgaida lidmašīna. Un tad jau Bordo un vēl neilgs brauciens vilcienā līdz Marmandei. Nogurums, karstums, smagie koferi... Tā teikt – 10 mēneši 20 kilogramos...

> *„Vienmēr atcerēšos slēpošanu un sniega baudīšanu Pirenejos vai laisku atpūtu laukos skaistā viesu namā.*

Nekad neaizmirsīšu to šoku, kad ar tevi sāk runāt franču valodā, bet tūlīt pār tevi nāk atklāsme: „Bet es taču neko nesaprotu!" Bet es taču esmu mācījusies valodu…bet laikam tomēr, nē….

Brīvprātīgais darbs bērnu mājā

Taču nedēļu pēc nedēļas kontaktēties ar apkārtējiem kļuva vieglāk un vieglāk, un tagad salīdzinot, protams, progress ir tiešām manāms, taču, jāsaka kā ir – 10 mēneši franču valodas apguvei ir krietni par maz. Pie reizes mazs ieteikums: ja vēlies EBD veikt Francijā, franču valodas zināšanas tiešām ir vēlamas, jo angļu valoda noteikti nebūs nekāds lielais palīgs.

Es strādāju vienā no Marmandes bērnu mājām kopā ar vairākiem izglītotājiem un 5 – 10 bērniem un jauniešiem. Pārsvarā mana darba diena sākās piecos pēcpusdienā, kad bērni ieradās bērnu mājā pēc skolas. Man vajadzēja palīdzēt ar mājas darbiem, spēlēties kopā, palīdzēt ar iepirkumiem, pavadīt uz un no skolas – visi iespējamie mazie darbiņi. Tāpat daudzi kopā būšanas mirkļi pie vakariņu vai pusdienu galda, pikniks parkā vai spēļu laukumā. Bērni bija ieinteresēti latviešu kultūrā – izzināja vārdiņus latviešu valodā, uzdeva dažādus jautājumus par Latviju... Izgatavoju pat informatīvu afišu par savu zemi un valsti. Tāpat man ļoti liels paldies jāsaka organizācijai „Foyer du Chateau", kas nolēma,

ka strādāšu bērnu grupā, kurā varbūt nebija tik viegli strādāt, jo, manas ierašanās sākumā tajā uzturējās tiešām problemātiski bērni. Taču kolēģi, ar kuriem vajadzēja sastrādāties, tiešām kļuva par labiem draugiem, ar kuriem varēju rēķināties un kuri tik daudz man palīdzēja iejusties jaunajā vidē un saprast tik daudz par nozari un jomu, kurā biju sākusi darboties.

Tāpat man tika dota iespēja bērniem mācīt fotogrāfiju un angļu valodu.

Skaistākās atmiņas no Pirenejiem

Lieliski iepazīšanās brīži ar kolēģiem un bērniem no citām bērnu grupām bija skolas brīvlaiki, kad tika organizētas dažādas nometnes, kas ilga 4 – 7 dienas. Vienmēr atcerēšos slēpošanu un sniega baudīšanu Pirenejos vai laisku atpūtu laukos skaistā viesu namā.

Trešdienas mūsu bērnu grupā bija dažādu aktivitāšu dienas, kad daudziem bērniem bija dažādi pulciņi – pārsvarā sporta nodarbības. Ar tiem bērniem, kas palika grupā, spēlējām kopā dažādas spēles, zīmējām vai gleznojām, kā arī bērniem bija iespēja gatavot vakariņas vai kādu desertu.

Jāsaka, ka Francijā tika pavadīti fantastiski mēneši, kas deva tik daudz pozitīvu emociju, tik daudz lielisku brīžu gan darbā ar bērniem no sociāli nelabvēlīgām ģimenēm, gan komandā ar foršiem kolēģiem un organizāciju. Tāpat diendienā iepazinos ar interesantiem cilvēkiem, kas drīz vien kļuva mīļi, un kurus allaž bija prieks satikt.

Noteikti bija arī grūtāki brīži, kad jādomā par mājām un ģimeni, īpaši svētku laikā, bet EBD ir ļoti laba dzīves pieredze, ko ir vērts piedzīvot un, ja vien ir iespēja, – tā ir jāizmanto!

Tiešām liels, liels paldies visiem, kuri man deva iespēju piedalīties šajā skaistajā piedzīvojumā, redzēt un izjust tik daudz brīnišķīgu brīžu!

Fakti:

- Eiropas Brīvprātīgais darbs ir viens no projektu veidiem, kas tiek īstenots „Erasmus+: Jaunatne darbībā" programmā.
- EBD var doties jaunieši vecumā no 17 līdz 30 gadiem.
- EBD projekta ilgums var būt no 2 līdz 12 mēnešiem.
- Jaunietim par dalību EBD nav jāmaksā (izņemot iespējamu ieguldījumu ceļa izmaksu segšanā).
- Brīvprātīgais nesaņem atalgojumu, bet viņam tiek segti visi apstiprinātie izdevumi, kas saistīti ar viņa projektu: ceļa un uzturēšanās izdevumi (dzīvesvieta un pārtika), apdrošināšana, darbam nepieciešamā apmācība, valodu kursi, kā arī neliela kabatas nauda personīgiem tēriņiem. Veicot brīvprātīgo darbu, ir apdrošināta veselība un dzīvība.
- Plašāka informācija www.jaunatne.gov.lv.

Kā sasniegt robežas jeb jauniešu apmaiņas projekta radīšana

RUTA BEINĀRE
Klubs „Māja" – jaunatne vienotai Eiropai

Kopš pati pirmo reizi piedalījos „Erasmus+: Jaunatne darbībā" Jauniešu apmaiņas projektā, vienmēr līdzi gāja dzinulis pašai kādu dienu izveidot savu lielo projektu. Mazo projektiņu vadīšana, nepārtraukta ideju rosīšanās prātā, radošu cilvēku satikšana, pieredzes uzkrāšana man palīdzēja ieraudzīt, ka pat nedaudz trakulīgas idejas kļūst reālas un ir īpaši vajadzīgas. Tā tapa mana pirmā jauniešu apmaiņa „Reach The Border".

Kā dzima ideja?

Satiekoties līdzīgi domājošo bariņam ar mērķi radīt, domu vētras ceļā sapratām, ka vēlamies, lai projekts ir nopietns. Par ko lai ir šis projekts? Skatoties atpakaļ savā pieredzē un arī citos projektos, kur esam piedalījušies, bija kopēja atziņa, ka tieši ceļš sniedz izaicinājumu un liek visātrāk mācīties, tāpēc viens bija skaidrs – jāliek stopēt. Vārdu pa vārdam buroties cauri noteikumiem, ko paredz „Erasmus+" programma, kuras finansējumu bijām plānojuši izmantot, metoties ideju kaujās, radās vīzija

atklāt mūsu pašu Latvijas pierobežu jeb tālāko punktu kartē, kurā varam nokļūt.

Kāpēc tieši robežas?

Tas kļuva par ietilpīgu simbolu visam, ko gribējām pateikt ikkatram jaunietim, kas meklē iespēju sevi atklāt un pierādīt. Robeža no vienas puses ir kartē esošā līnija, ko cilvēka prāts ir izdomājis un liek divām grupām

justies kā svešiniekiem, dzīvojot kaimiņos. Latvijai ir gara jūras krasta līnija, kas ģeogrāfiski norobežo sauszemi no ūdeņiem un sniedz īpašus dzīves apstākļus un iespējas vietējiem iedzīvotājiem. Citas robežas ir iespējams šķērsot tikai ar īpašu atļauju, savukārt ES robežas var brīvi pārkāpt ikviens, pat nemanot, ka nonācis jaunā valstī. Bez visa šī robežas ir arī mūsu pašu prātos; tās nosaka mūsu komforta zonu un veido bailes nokļūt svešumā, neplānotā situācijā, sarunā ar nepazīstamo vai mācoties sadzīvot jaunā grupā.

Līdz ar darbu mēneša garumā, slīpējot un attīstot, tapa projekts, kuram pēc pāris mēnešiem saņēmām zaļo gaismu. Ko tagad? Tagad no papīra beidzot varēja pārnest dzīvē. Lai gan pieredze bija uzkrāta, pašai dodoties ceļā un darbojoties organizācijā „Klubs „Māja"", tomēr gatavošanās process ļāva vēlreiz atklāt, cik neparedzama ir cilvēka daba un cik nozīmīgi, lai vienmēr būtu gatavs plāns B. Tomēr skaidrais uzdevums bija galvenā motivācija un arī iemesls, kas lika noticēt, ka galamērķis tiks sasniegts.

Kā norisinājās projekts?

Jauniešu apmaiņas laikā mēs – Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un arī Baltkrievijas jaunieši – dzīvojām skaistajā Siguldā. 10 dienu laikā mūsu mērķis bija saliedēties un iepazīties tik labi, lai jau pēc trim dienām varētu sadalīties septiņās komandās pa trim cilvēkiem, kas izvēlētos katrs pats savu ceļa maršrutu uz pierobežas zonu, lai to atklātu.

Gūstot ieskatu pētniecības metodēs, apbruņojoties ar kamerām, diktofoniem, piemērotu apģērbu, tika uzsākts ceļš pa blakus esošo šoseju, lai noķertu pirmo mašīnu vai autobusu, kas aizvestu tālāk plānotajā maršrutā. Tika intervēti vietējie iedzīvotāji, nostopētas neskaitāmas mašīnas, uzņemtas bildes, filmēti video, pat fotografēts ar filmiņu, kur bilžu rezultāts redzams tikai pēc vairākām dienām, to attīstot. Tādējādi atklājās, ko nozīmē robeža dažādos Latvijas reģionos un ko tā nozīmē ne tikai projekta dalībniekiem kā jaunajiem pētniekiem, bet arī pašiem iedzīvotājiem Daugavpilī / Zarasai, Elejā / Meitenē / Žagarai, Liepājā, Ventspilī, Kolkā / Rojā, Ainažos, Valkā / Valgā.

Šis pētījums bija kā atkārtots pierādījums cilvēku labestībai, gatavībai uzticēties, jo viņi piedāvāja ne tikai vietu savās automašīnās, bet bija gatavi arī veltīt laiku sarunām, lai dalītos iespaidos un atmiņās par dzīvi šajā reģionā, kā arī piedāvāja naktsmājas. Pēc trīs dienu ceļa dalībnieki atgriezās atpakaļ projekta norises vietā ar lielu faktu, bilžu, video un iedvesmas bagāžu, jo liela daļa bija pārkāpuši pāri paši sev un paveikuši neticamo, pat nenojaušot, ka spēj paši plānot savu ceļa maršrutu, laiku, orientēties kartē, vadīt intervijas, būt drosmīgiem.

Līdz ar darbu mēneša garumā, slīpējot un attīstot, tapa projekts, kuram pēc pāris mēnešiem saņēmām zaļo gaismu. Ko tagad?

Arī es pati vadītāja lomā ieguvu iespēju pārkāpt savām robežām un iepazīt, kā tas ir – vadīt projektu un sadarboties vienlaikus ar tik daudz jauniešiem, kas iedvesmojas no vienas idejas un gatavi 10 dienas pavadīt kopā, lai šo ideju īstenotu. Gala rezultātu var apskatīt tīmekļa vietnē *ReachTheBorder.eu*, kur apkopojām visus mūsu materiālus – novērojumus, video, foto, stāstus. Arī jauniešu veidotajā blogu sadaļā var uzzināt vairāk par darba aizkulisēm.

Ceru, ka noķersi iedvesmu saviem projektiem. Arī trakas idejas ir pelnījušas tikt uzklausītas. Lai veicas!

Fakti

- Jauniešu apmaiņas projekti ir ES programmas „Erasmus+ : Jaunatne darbībā" pirmās pamatdarbības projekti, kuru mērķis – jauniešiem veidot starptautisku pieredzi.
- Lai īstenotu Jauniešu apmaiņas projektus, jāuzraksta projekta pieteikums.
- 2016. gadā projektu iesniegšanas termiņi: 2. februāris, 26. aprīlis, 4. oktobris.
- Projekti iesniedzami tiešsaistē. Plašāka informācija www.jaunatne.gov.lv/erasmus/jauniesuapmainasprojekti

Kā mēs burājām uzņēmējdarbību mācīties

SINTIJA LASE
Apmācību projekta idejas autore un īstenotāja
Foto: Andris Kozlovskis, Sintija Lase

Drosmīgajiem pieder pasaule jeb iesākumā – vismaz Baltijas jūra! Eksperimentāla 20 jaunatnes darbinieku burāšanas un uzņēmējdarbības mācīšanās pieredze kļuvusi par svarīgu soli jaunatnes darbinieku un burātāju ciešākai sadarbībai nākotnē.

No 15. līdz 27. augustam divas burāšanas mācību jahtas – „Spaniel" (LV) un „Lietuva" (LT) – devās neformālās izglītības ekspedīcijā pa Baltijas jūru un tās piekrasti, lai praksē izmēģinātu burāšanu kā metodi darbā ar jauniešiem viņu uzņēmējdarbības kompetences stiprināšanā.

Ekspedīcija sākās Liepājā – radošo industriju paradīzē. Četru jaunu vietējo uzņēmēju stāsti par to, kā viņiem izdevies savu hobiju pārvērst veiksmīgā biznesā, iepūta pamatīgu vēju dalībnieku motivācijas burās. Dalībnieki veltīja arī laiku neformālās izglītības principu un 8 mūžizglītības kompetenču izzināšanai, kā arī komandas stiprināšanai. Lai apgūtu burāšanas pamatus, pašu spēkiem izveidoja vizuālo jūras vārdnīcu – dažādie jūrniecības termini tika iztulkoti četrās valodās un pēc tam attēloti fotogrāfijās.

Pirmā praktiskā burāšanas pieredze bija desmit stundu pārgājiens uz Klaipēdu Lietuvā, kur dalībnieki tikās ar vietējo uzņēmēju un apguva dažādus rīkus, kā radīt un attīstīt pašiem savas biznesa idejas. Pēc sirsnīga Baltijas valstu starpkultūru vakara uz jahtām saulrietā komandas gatavojās lielajam burāšanas pārgājienam uz Gotlandes salu.

Nākamajā rītā 48 stundu biznesa izaicinājums jūrā bija sācies! Divu dienu ilga nepārtrauktā burāšana un vienlaikus biznesa ideju attīstīšana komandās, izmantojot biznesa kanvas, bija vislielākais pārbaudījums gan fiziski, gan morāli. Taču vēlāk interaktīva ideju testēšana ar Visbijas iedzīvotājiem un tūristiem sniedza noderīgas atziņas ideju pilnveidē un deva priekšstatu par eksporta iespējām.

Ceļā uz Igauniju dalībniekiem bija iespēja uzzināt, kā biznesa kanvu modeli iespējams pielietot jaunieša personības attīstībā. Ikviens indivīds ir kā mazs uzņēmums lielajā darba tirgū, kur tiek sniegti un saņemti pakalpojumi, un ikviens vēlas atrast savu stabilo „tirgus daļu" un veidot labas, ilgstošas attiecības ar klientiem – kolēģiem, darba vietas vadību un citiem cilvēkiem, kuri palīdz attīstīties.

Iekšējo talantu meklējumi noslēdzās ar talantu šovu Sāremā salā Igaunijā, bet Ventspilī dalībnieki atskatījās uz padarīto un piedzīvoto, izvērtēja apgūtās metodes un izveidoja veiksmīga jaunā uzņēmēju profilu, kā arī izstrādāja idejas nākotnes iniciatīvām.

Dažas no tām jau ir realizētas. Projekta dalībnieki ir atkal satikušies uz jahtas „Spaniel" un devušies burāt Baltijas jūrā, kā arī noorganizējuši ceļojošo fotoizstādi Lietuvā, Latvijā un Igaunijā. Izstāde atklāj dalībnieku iespaidus, emocijas, pieredzi un mācīšanās procesus, kas piedzīvoti starptautiskajā apmācībā „SAIL4entrepreneurSHIP". Pēc projekta ir arī augusi jauniešu un jaunatnes darbinieku interese par burāšanas iespējām Baltijā un pieaugusi burātāju interese par jaunatnes projektiem.

Kādēļ jāburā, lai apgūtu uzņēmējdarbību?

Mācības var notikt jebkur – arī uz jahtas. Un tās ir arī notikušas, taču dažkārt burāšanas neierastā vide ir bijis izaicinājums, nevis papildinājums mācību procesam. „SAIL4entrepreneurSHIP" apmācību veidotāji maksimāli izmantoja burāšanas apstākļu unikālitāti, jēgpilni to izmantojot mācību procesā un attīstot uzņēmējspējas stiprinošas mācību metodes.

Burāšanu var ierindot pie āra dzīves un piedzīvojumu izglītības, kur pievienoto vērtību mācību procesam sniedz arī neierastā sadzīve. Dzīve uz jahtas nav konferenču zālē uzburta mācību Disnejlenda, kur pārtraukumā gaida citu sarūpēta silta kafijas pauze. Uz jahtas tu kafiju vāri un pusdienas gatavo pats, tā vienlaikus apgūstot arī praktiskas dzīves prasmes. Burājot mēs visi esam saistīti, visi esam „vienā laivā" gan tiešā, gan pārnestā nozīmē. Šī apziņa iemāca rūpes un atbildību par citiem un sevi.

Turklāt ikviena no astoņām mūžizglītības kompetencēm balstās uz trim „vaļiem" – zināšanām, prasmēm un attieksmēm. Tieši attieksmei bieži ir izšķirošā nozīme, un jūrā to iespējams pilnveidot un attīstīt savas rakstura īpašības. Burāšana ir komandas darbs, kas stiprina komunikācijas prasmes, disciplīnu, attīsta jaunus mācīšanās paradumus, trenē spēju izvērtēt riskus, pieņemt lēmumus un uzņemties atbildību par tiem.

Arī klasiskais Edgara Deila mācīšanās konuss vēsta, ka visefektīvākās ir divas mācību pieejas – mācīšanās darot un realitātes simulācija. Burājot viss notiek pa īstam un iziešana no savas komforta zonas ir neizbēgama. Attīstīt biznesa ideju uz jahtas ir gandrīz tāpat kā to darīt dzīvē – paralēli ir jāveic ikdienas darbi (ēst gatavošana, gulēšana, burāšana) un vienlaikus jāstrādā pie projekta. Ir jāsaņemas. Ja tu to vari, tad viss ir iespējams!

Turklāt jahta ir arī videi draudzīgs transporta līdzeklis, kas pārvietojas galvenokārt vēja iedarbībā. Mobilitāte piešķir apmācībai īpašu starptautisku dimensiju, jo aizved dalībniekus uz vietām, kur internacionālā vidē iespējams piedzīvot personīgu un profesionālu izaugsmi; turklāt šāds ceļojums nav vienkārši pārvietošanās – tas ir mācību process pats par sevi.

Visbeidzot burāšana piešķir dziļāku jēgu skolas mācību procesam – kad mēģini izprast vēja iedarbību uz burām un noteikt izdevīgāko kursu, fizika un matemātika iegūst pavisam citu – ļoti praktisku nozīmi. Vēl vairāk – burājot fizika pārtop pat dzīves filozofijā. Jo tāpat kā burāšanā, tā arī dzīvē un uzņēmējdarbībā ir svarīgi atcerēties un pieņemt senu patiesību: tu nevari izmainīt vēja virzienu, bet vari pielāgot savas buras, lai sasniegtu mērķi!

Sekojiet mums *Facebook*:
SAIL4entrepreneurSHIP
#s4e #sail4e
#sail4entrepreneurship

***SAIL4entrepreneurSHIP* matemātika**

- 2 mācību buru jahtas – „Spaniel" (17,06 m) un „Lietuva" (16,56 m)
- 13 dienas
- 12 jūrā vēroti saulrieti
- 500 noburātas jūras jūdzes
- 20 jaunatnes darbinieki un jauniešu līderi no
- 3 Baltijas valstīm (Latvija, Lietuva, Igaunija)
- 2 apmācību vadītāji + 2 kapteiņi
- 5 ostas 4 valstīs: Liepāja (Latvija) – Klaipēda (Lietuva) – Visbija (Zviedrija) – Romasāre (Igaunija) – Ventspils (Latvija)
- 45 apgūti jūrniecības termini 4 valodās
- 10 izmēģinātas mācību metodes jauniešu uzņēmējspēju stiprināšanā
- 6 Baltijas jūrā izauklētas un Visbijā notestētas biznesa idejas
- 8 veiksmīgu jauno uzņēmēju receptes
- 12 radošas sadarbības idejas nākotnei
- KOPĀ: 100+ jauniegūtu atziņu, iespaidu un emociju!

Apmācības organizators: Latvijas Burāšanas mācību asociācija

Partneri: Sporta klubs „Ostmarina" (LT) un „Eesti Merematkamise Selts" (EE)

Apmācības vadītāji: Sintija Lase (LV) un Aistis Ramanauskas (LT)

Kapteiņi: Jānis Beikmanis (LV) un Rytis Lopas (LT)

Klauns apmācībās? Kāpēc ne?!

VALTERS MELDERIS
Neformālās izglītības apmācītājs

Mani sauc Valters un man patīk klauni! Ja kāds man saka: „Tu nu gan esi klauns!", es to uztveru kā lielu komplimentu. Esmu bijis klauns gan uz ielas, gan bērnu nometnēs, taču šogad man sanāca ieviest klauna tēlu arī apmācību kontekstā. Kāds tam visam sakars un par ko ir turpmākais stāsts?

Esmu viens no Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras apmācītājiem. No 2014. gada septembra līdz 2015. gada jūnijam man bija tā lieliskā iespēja piedalīties SALTO YOUTH tīkla organizētajās apmācībās „Training of Trainers" (TOT), kas ir 9 mēnešu ilgs process ar daudziem „A-ha!" momentiem un ir man ļoti palīdzējis pilnveidoties apmācību vadīšanā.

„Training of Trainers" sastāv no trim semināriem (7-8 dienu garumā), prakses apmācību projekta (turpmāk: prakses apmācības) un daudz darba – gan patstāvīgi, gan kopā ar prakses projekta komandas biedriem. Šoreiz stāstā vairāk pievērsīšos tieši savam prakses apmācību projektam.

Mūsu prakses apmācību mērķis bija celt NVO kapacitāti, attīstot to komunikācijas spējas, lai tās pēcāk varētu veidot veiksmīgu sadarbību ar dažādu nozaru organizācijām, iestādēm un uzņēmumiem. Mūsu redzējums bija, ka veiksmīgas komunkācijas pamatā ir prasme skaidri un precīzi nodefinēt un prast pasniegt savas organizācijas misiju un vīziju. Ņemot vērā, ka bijām četri dažādi apmācītāji ar dažādām iepriekšējām pieredzēm, katrs centāmies dot no sevis labāko, vienlaikus arī sevi izaicinot mācīties un gūtu ko vērtīgu savai nākotnei.

> *„Mazā sarkanā bumbiņa – klauna deguns – ir viena no spēcīgākajām maskām.*

Pirmajā seminārā es biju sapratis, ka mani interesē jaunu metožu izveide. Konkrētāk, vēlējos izpētīt, kā izmantot humoru mācību vadītāju un jaunatnes darbinieku kompetenču attīstīšanā. Kaut gan man neizdevās atrast vēl trīs citus dalībniekus, kas arī gribētu savu prakses apmācību projektu izmantot šim mērķim, zināju, ka savās prakses apmācībās es gribu ieviest un izmēģināt kaut ko no šīs savas idejas. Un otrajā seminārā notika viens no lielajiem „A-HA" momentiem, kad sapratu – klaunāde!! Tas būs tas, ko vēlos ieviest, redzēt un piedzīvot mūsu apmācībās.

Klauns kā tēls var izsaukt dažādas emocijas. Dažiem smieklus, dažiem apbrīnu, dažiem bailes, dažiem riebumu. Priekš manis klauns ir tēls, kuram ir vislielākā brīvība izteikties. Līdzīgi kā ākstiem kādreiz karaļu galmos – tie bija vienīgie, kuri varēja teikt taisnību un neviens neapvainojās, jo tas taču ir tikai āksts. Klauna loma ir izraisīt apkārtējos smaidu, smieklus, pozitīvas emocijas. Un šeit slēpjas diezgan pamatīgas lamatas – klaunam nav jābūt smieklīgam, bet viņam ir jāizraisa smiekli. Mazā sarkanā bumbiņa – klauna deguns – ir viena no spēcīgākajām maskām. To uzliekot, tu pieņem klauna lomu, kā arī apkārtējie pieņem tevi kā klaunu un tavas darbības uztver caur šo prizmu. Un tas var radīt psiholoģisku spiedienu: „Man jābūt smieklīgam!" Taču sliktos komēdiju raidījumos, kā arī gadījumos no dzīves var labi novērot – cenšanās būt smieklīgam parasti noved tikai pie neveiklām situācijām un žēlumu par cilvēku, kurš „cenšas būt smieklīgs". Klauna veiksmes atslēga ir būt dabiskam! Uzliekot klauna degunu, ir jāatrod sevī iekšējais „klauns", īpašības, kas tev ir visraksturīgākās. Un pēc tam jāmāk par tām pasmieties. Klauna spēcīgākais „ierocis" ir improvizācija un spēja atrast katram skatītājam savu pieeju, jeb citiem vārdiem runājot – vajadzību. Kas ir konkrētā skatītāja vajadzība? Kas viņam varētu likt pasmaidīt?

Klauna deguns kā maska, manuprāt, ir ļoti laba analoģija „maskām" (jeb „lomām"), ko mēs ikdienā valkājam. Un manā uztverē arī „organizācijas direktors", „treneris", „jaunatnes

darbinieks" ir šādas maskas, kas maina to, kā apkārtējie uztver mūs un to, ko mēs sakām. Un lai veidotu veiksmīgu sadarbību ar citu nozaru pārstāvjiem, ir jāmēģina saprast, kas ir viņu vajadzība un kā kopīgi mēs varam izveidot ko skaistu, noderīgu un produktīvu. Jo dabiskāki mēs esam savās lomās un jo labāk apzināmies savas stiprās un ne tik stiprās īpašības un mākam tās izmantot savā labā, jo vieglāk būs rast kontaktu ar apkārtējiem.

Ar šādu uzstādījumu pasniedzu savu ideju prakses apmācību kolēģēm un viņas piekrita, ka šādā kontekstā klaunāde iederas mūsu apmācībās. Apmācības ilga četras pilnas dienas un trešajā dienā bijām ieplānojuši dalībniekiem iespēju redzēt labās prakses piemērus Budapeštā *(field visits)*, kur organizācijas veiksmīgi ir izveidojušas sadarbību ar citu nozaru pārstāvjiem. Kā viena no *field visits* iespējām tika piedāvāta ielu klaunādes sesija – divu stundu gara klauna pieredze Budapeštas ielās. Taču apmācību otrajā dienā, lai nodemonstrētu, ko nozīmē būt klaunam, kā arī raisītu diskusiju par mūsu ikdienas „maskām", piedāvājām klaunādes sesiju apmācību telpās. Tā bija ļoti emocionāla un pārdzīvojumiem pilna pieredze. Lai arī izmantoju diezgan vienkāršas improvizācijas teātra tehnikas, lai palīdzētu dalībniekiem atraisīties un paspēlēties klauna lomā, daudziem dalībniekiem klauna maskas „smagums" bija par lielu. Pēc sesijas vairāki dalībnieki atzina, ka tik izaicināti un ārpus komforta zonas sen nav jutušies, un vairākiem dalībniekiem šī bija tikšanās ar savām bailēm no būšanas publikas priekšā. Viena no dalībniecēm uzreiz pēc sesijas paziņoja – ja vēl notiks šādas sesijas, viņa braukšot mājās. Taču, kad vakarā jautājām, kurš vēlas doties nākamajā dienā izmēģināt klaunādi ielās, viņa bija viena no pirmajām, kas pieteicās.

Ielu klaunāde bija ļoti veiksmīga pieredze. Pieci no 16 dalībniekiem izlēma ļauties izaicinājumam un kopā ar diviem apmācītājiem doties ielās. Bija prieks redzēt, kā dalībnieki eksperimentēja, improvizēja, pielāgojās un atvērās ar katru minūti, kuru pavadīja uz ielas, mijiedarbojoties ar cilvēkiem un apkārtējo vidi. Tās bija divas stundas, kuru laikā dinamika ne mirkli nenorima, pastāvīgi tika meklēta jauna publika, jauni mijiedarbības veidi, lai raisītu cilvēkos smaidu.

Pēc tam dalībnieki atzina, ka tā bijusi ļoti iedarbīga baiļu pārvarēšanas pieredze, ka tā viņus iedrošinājusi pieņemt izaicinājumus arī savās personīgajās un profesionālajās dzīvēs. Pāris mēnešus pēc apmācībām uzzināju, ka daži no dalībniekiem nēsā līdzi apmācībās saņemtos klauna degunus kā atgādinājumu būt drosmīgiem.

Kas tālāk? Pēc šīs pieredzes sapratu, ka humors un tā dažādie aspekti ir spēcīgs rīks un metode, ko izmantot apmācībās. Ar vairākiem dalībniekiem jau pēc TOT beigām uzrakstījām kopīgu projektu, lai turpinātu izpēti kā humoru izmantot treneru un jaunatnes darbinieku kompetenču attīstīšanai. Un ne tikai klaunādi – improvizācijas teātri, kustību un performances mākslu, stand-up komēdiju, utt.

„Training of trainers" bija spēcīgs grūdiens manā personīgajā un profesionālajā attīstībā, kas mani motivēja turpināt meklējumus un izpēti sev interesējošā sfērā. Tā kā saturieties, klauni vēl atgriezīsies apmācībās! :)

NB! Arī tev ir iespēja doties starptautiskās apmācībās par dažādām tēmām. Aktuālos apmācību piedāvājumus var lasīt www.salto-youth.net vai www.jaunatne.gov.lv.

Ilgtermiņa apmācību kursa „AUGŠUP!" pieredze

VITA VODINSKA
JSPA Ārvalstu finanšu instrumentu un citu programmu daļas programmu vadītāja

6. novembrī Eiropas Savienības mājā norisinājās ilgtermiņa apmācību kursa „AUGŠUP!" pieredzes prezentēšanas pasākums. Pasākumā šīs programmas dalībnieki no dažādiem skatu punktiem atskatījās uz paveikto un iegūto.

Jauniešu mājās dzīvojošie jaunieši visvairāk izcēla, ka ieguvuši daudz pozitīvu iespaidu, draugus, iesaistījušies interesantās aktivitātēs, kā arī izmēģinājuši kādas varētu būt viņu darba gaitas – piemēram, spēlē „Fabrikants" iejūtoties un praktiski pamēģinot dažādus amatus.

Savukārt jauniešu māju darbinieki un direktori norādīja, ka neformālā izglītība ir veids, kā labāk izzināt un izprast šos jauniešus, ļaut viņiem izpausties un saturīgi pavadīt brīvo laiku.

Šīs programmas mērķis bija uzlabot sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu dzīves kvalitāti, sekmēt viņu līdzdalību sabiedriskajos procesos un nodrošināt iespējas iekļūt darba tirgū, pilnveidojot sociālās prasmes, kā arī nostiprinot veselīga un aktīva dzīves veida paradumus.

Programmas ietvaros:

- jauniešu mājās strādājošie darbinieki un darbā ar jaunatni iesaistītie nevalstisko organizāciju pārstāvji piedalījās apmācībās par neformālo izglītību;
- tika novadītas 4 apmācību programmas 8 jauniešu mājās un tajās iesaistījās 57 sociālās atstumtības riskam pakļautie jaunieši;
- tika īstenoti 14 jauniešu iniciatīvas projekti, tajos iesaistot gandrīz 300 jauniešus.

Iniciatīvas projektu ietvaros jaunieši...

Mācījās fotografēt un veidoja savu darbu izstādi

Iepazina aktīvā tūrisma iespējas – izbaudīja pārgājienu un laivu braucienu

Iepazinās ar uzņēmuma darbību, izspēlējot simulācijas spēli „Fabrikants"

Mācījās izgatavot dažādas rotas un apgleznot traukus

Mācījās veidot deju priekšnesumu

Iepazina sevi caur sportu un apguva dažādus brīvā laika aktīvas pavadīšanas veidus

Kopsavilkums par 2015. gadu

Jaunatnes politikas Valsts programmas 2015. gadam ietvaros atbalstu saņēma:

- 45 pašvaldības jauniešu centru atbalstam. Jauniešu centru rīkotajās neformālajās izglītības aktivitātēs iesaistījās gandrīz 4 tūkstoši jauniešu.
- 8 nevalstiskās organizācijas jaunatnes organizāciju atbalstam aktivitātēs iesaistīja vairāk kā 1000 jauniešu.
- 14 nevalstiskās organizācijas un pašvaldības, kuras īstenoja sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu iniciatīvu projektus, šajās aktivitātēs iesaistot gandrīz 300 jauniešu.

Projektos biežākās aktivitātes bija dažāda veida semināri, forumi, apmācības, radošās darbnīcas, āra dzīves aktivitātes u.tml.

Kopumā 2015. gadā tika īstenoti 67 projekti un projektu aktivitātes iesaistīti vairāk kā 5 tūkstoši jauniešu visā Latvijā.

Jaunieti! Nepalaid garām iespēju izaicināt sevi jauniem dzīves mērķiem!

NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

ALISE GEDGAUDA
JSPA Struktūrfondu daļas projektu vadītāja

Foto: Andrejs Skangals

Sākot ar 2016. gadu vairākas Latvijas pašvaldības Eiropas Sociālā fonda projekta „PROTI un DARI!" ietvaros piedāvās jauniešiem, kas nekur nemācās, nestrādā un neapgūst arodu pie amata meistara, vienreizēju iespēju attīstīt un pilnveidot prasmes, piedalīties dažādos atbalsta pasākumos un saņemt individuālu, katra vajadzībām piemērotu atbalstu, kas palīdzēs izvirzīt dzīvē jaunus, vēl drosmīgākus mērķus.

Pašvaldības jau savlaicīgi gatavojas darbam ar jauniešiem

Eiropas Sociālā fonda projektu „PROTI un DARI!" īsteno Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra (aģentūra) sadarbībā ar Latvijas pašvaldībām. Projekta īstenošana tika uzsākta jau 2014. gada septembrī, un to plānots pabeigt līdz 2018. gada decembrim. Šajā laika posmā katra projektā iesaistītā pašvaldība piedāvās noteiktam jauniešu skaitam individuālu, viņu vajadzībām piemērotu atbalstu, tā rezultātā palīdzot attīstīt šo jauniešu prasmes un veicināt viņu iesaisti izglītībā, tostarp aroda apguvē, Jauniešu garantijas pasākumos, kurus īsteno Nodarbinātības valsts aģentūra (NVA) un Valsts izglītības attīstības aģentūra, kā arī nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā. Jāuzsver, ka projektā var iesaistīties tikai tie jaunieši, kuri ir vecumā no 15 līdz 29 gadiem un kuri dažādu iemeslu dēļ pašlaik nemācās, nestrādā algotu darbu, neapgūst arodu un nav reģistrēti NVA kā bezdarbnieki, tostarp arī jaunieši ar ierobežotām iespējām.

Lai katra pašvaldība savā teritorijā varētu nodrošināt jauniešiem individuālu, kompleksu un daudzpusīgu atbalstu, tās jau pašlaik aktīvi veic visus sagatavošanās darbus. Visas pašvaldības jau ir apzinājušas iespējamos speciālistus – programmu vadītājus un mentorus, kas individuāli strādās ar katru jaunieti, izstrādājot tieši viņam piemērotu individuālo pasākumu programmu un vēlāk kopīgi īstenojot to. Kļūt par programmu vadītājiem, mentoriem uzrunāti izglītības un jaunatnes lietu speciālisti, jauniešu biedrību pārstāvji (arī priekšsēdētāji), dažādu izglītības iestāžu sociālie pedagogi, karjeras konsultanti un citu jomu un nozaru pārstāvji un speciālisti. Tas nozīmē, ka tu varēsi ne tikai līdzdarboties ar interesantiem un daudzveidīgiem cilvēkiem, bet arī, iespējams, pārņemt pieredzi un sev vērtīgas zināšanas turpmākajiem dzīves panākumiem.

Vienlaikus ir apzinātas arī iestādes, biedrības, jauniešu centri un citas iestādes, kas piedāvās daudzveidīgas un aizraujošas aktivitātes tieši jauniešiem. Šīs aktivitātes varēs iekļaut tavā individuālo pasākumu programmā, kuru īstenojot, attīstīsi tieši tev nepieciešamās prasmes un zināšanas, lai iesaistītos izglītībā, nodarbinātībā un sociālajā dzīvē.

Kādas iespējas piedāvās pašvaldības?

Katram jaunietim ir savas intereses, vērtības, mērķi un vajadzības. Tas nozīmē, ka katram ir nepieciešama viņa interesēm, vērtībām, mērķiem un vajadzībām piemērota pieeja. Tieši tāpēc ikviena pašvaldība sniegs projektā iesaistītajiem jauniešiem ne tikai individuālu atbalstu (piesaistot zinošus un pieredzējušos programmu vadītājus un mentorus), bet piedāvās arī ļoti plašus un daudzveidīgus atbalsta pasākumus, kas būs piemēroti konkrētajam jaunietim.

Piemēram:

Auces novada pašvaldība projektā „PROTI un DARI!" plāno iesaistīt ne tikai sociālos dienestus, bet arī sadarboties ar dažādu nozaru uzņēmumiem, kas jauniešiem varētu sniegt iespēju iepazīt dažādu profesiju un amatu specifiku. Ķekavas novada pašvaldība plāno atbalsta aktivitātes jauniešiem īstenot sadarbībā ar sporta aģentūru, kultūras iestādēm un nevalstiskajām organizācijām. Alūksnes novada pašvaldība projektā, citā starpā, plāno iesaistīt jauniešu un NVO atbalsta centru, savukārt Rundāles novada pašvaldība projektā iesaistīs ne tikai jauniešu nevalstiskās organizācijas, bet arī izglītības iestādes.

Papildu informāciju par konkrētajām iestādēm, jauniešu centriem, biedrībām un citiem stratēģiskajiem partneriem vari uzzināt, sazinoties ar savu pašvaldību un piesakoties dalībai projektā „PROTI un DARI!". Savukārt, ja konkrētajā pašvaldībā

„Katram ir nepieciešama viņa interesēm, vērtībām, mērķiem un vajadzībām piemērota pieeja.

nebūs iespējams piedāvāt tieši tev svarīgas aktivitātes, lai attīstītu noteiktas prasmes un zināšanas, tev būs iespēja iepazīt citas pašvaldības, kur šādi pasākumi ir pieejami.

Kā iesaistīties projektā?

Projektā „PROTI un DARI!" tev būs iespēja iesaistīties jau no 2016. gada sākuma.

Lai piedalītos projektā:

Tev jādodas uz savas pašvaldības domi (meklē sociālo darbinieku, jaunatnes lietu speciālistu, projektu vadītāju) un jāuzraksta iesniegums, ka vēlies būt iesaistīts projektā, kā arī apliecini savu atbilstību projekta mērķa grupai, t.i., esi jaunietis vecumā no 15 līdz 29 gadiem, kurš nemācās, nestrādā algotu darbu, neapgūst arodu un nav reģistrēts NVA kā bezdarbnieks.

Gadījumā, ja nezini, kā savā pašvaldībā atrast par projektu atbildīgo personu, vērsies pie vietējā sociālā dienesta vai bērnu un jauniešu centrā, kur saņemsi informāciju par projektu un norādes, kā rīkoties tālāk.

Vispārīgu informāciju par projektu, kā arī par projekta īstenošanu atbildīgajiem cilvēkiem tavā pašvaldībā vari saņemt arī, sazinoties ar aģentūru. Aģentūras kontaktinformācija *http://jaunatne.gov.lv/lv/jauniesu-garantija/kontaktinformacija*

NODERĪGI!

Plašāka informācija *www.jaunatne.gov.lv/jauniesugarantija.*

ATCERIES!

Tu vari saņemt atbalstu projekta ietvaros arī tajā pašvaldībā, kurā tu faktiski dzīvo, neatkarīgi no tā, vai esi deklarēts citā pašvaldības teritorijā.

INTERESANTI!

Līdz š.g. decembra beigām dalību projektā „PROTI un DARI!" pieteica jau 76 pašvaldības. Jautā mums, vai arī tava pašvaldība ir starp tām, kas piedāvās tev lielisku iespēju attīstīt sevi un sasniegt jaunus dzīves mērķus! J

Nacionālajā eTwinning konferencē apbalvo labākos skolu sadarbības projektus

BAIBA SUSEJA
JSPA ES programmu daļas projektu koordinatore

Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra Eiropas skolu sadarbības programmas eTwinning ietvaros šā gada 10. oktobrī Rīgā, Pamatskolā „Rīdze" rīkoja Nacionālo eTwinning konferenci, kuras laikā tika prezentēti seši pagājušā mācību gada veiksmīgākie eTwinning sadarbības projekti un apbalvoti labākie.

Konkursa žūrija konferences noslēgumā paziņoja rezultātus – par veiksmīgāko 2014./2015. gada projektu tika atzīts Daugavpils Saskaņas pamatskolas (projekta iesniedzēja Aļesja Šapkova) īstenotais projekts „MAVEN – MAth Via ENglish". Projekts ieguvis Nacionālos kvalitātes sertifikātus arī citās eTwinning dalībvalstīs.

Projektā iesaistījās vairāk nekā 100 skolēni no Čehijas, Rumānijas, Bulgārijas, Slovēnijas, Spānijas, Beļģijas un Igaunijas, tostarp 10 no Daugavpils Saskaņas pamatskolas. Projekta galvenā ideja bija iedvesmot skolēnus

> *„Projektā iesaistījās vairāk nekā 100 skolēni no Čehijas, Rumānijas, Bulgārijas, Slovēnijas, Spānijas, Beļģijas un Igaunijas, tostarp 10 no Daugavpils Saskaņas pamatskolas.*

mācīties matemātiku angļu valodā neformālā atmosfērā, izmantojot video/audio stundas ar ārvalstu partneriem, interaktīvas spēles tiešsaistē, stāstu ar matemātisku rēbusu sacerēšanu, kā arī, integrējot matemātikas un angļu valodas mācību programmas ar citu priekšmetu mācību programmām (piemēram, ar ģeogrāfiju). Konkursa vērtētāji norāda, ka šajā projektā skolēni aktīvi iesaistīti ne tikai projekta aktivitātēs, bet arī projekta idejas attīstīšanā. Tāpat pozitīvi vērtējams tas, ka projektam ir skaidrs, izmērāms mērķis un visas aktivitātes pakārtotas tā sasniegšanai.

Nacionālā balva piešķirta vienam projekta īstenotājam, savukārt visiem konkursa finālistiem ir eTwinning apbalvojums – vienam projektā iesaistītajam skolotājam apmaksāta dalība eTwinning ikgadējā starptautiskajā konferencē 2015. gada novembrī Briselē, Beļģijā. Tāpat visi finālisti (skolotāji kopā ar skolēniem) saņems iespēju doties apmaksātā mācību ekskursijā uz pašu izvēlētu galamērķi – zinātnes centriem Latvijā, Lietuvā vai Igaunijā. Visi pieteiktie projekti saņems nelielas veicināšanas balvas par dalību konkursā.

Konferences dalībnieki balsoja arī par savu simpātiju. eTwinning skatītāju balvu ieguva Daugavpils Saskaņas pamatskolas projekts „Wall – Wizards At

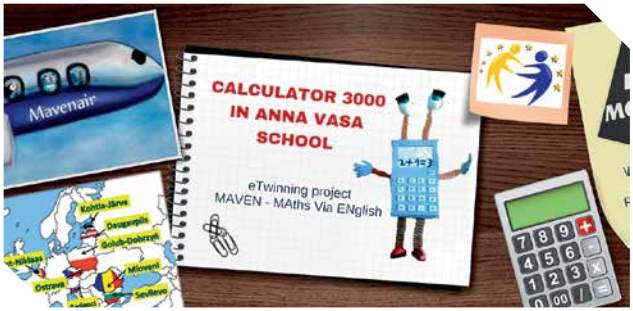

Visiem konkursa finālistiem ir eTwinning apbalvojums – vienam projektā iesaistītajam skolotājam apmaksāta dalība eTwinning ikgadējā starptautiskajā konferencē

Language Learning" (projekta iesniedzēja Tatjana Rēvina). Šogad vienam projektam īpašo balvu dāvāja arī *Net-Safe* Drošāka interneta centrs. Viņi par veiksmīgāko projektu atzina Siguldas pilsētas vidusskolas projektu „YoUtopia: towards participative citizenship" (projekta iesniedzēja Ināra Vimba), uzsverot, ka *Net-Safe* Drošāka interneta centru pārsteigusi projekta radošā pieeja un aktuālā tematika.

Visi konkursam „Nacionālā eTwinning balva 2015" pieteiktie projekti tika izvērtēti pēc šādiem kritērijiem:

1) pedagoģiskā pieeja (skolēnu iesaiste);
2) sasaiste ar mācību saturu;
3) komunikācija starp partneriem;
4) sadarbība ar partneriem;
5) IKT lietojums projektā un
6) rezultāti, izvērtējums, ietekme. Ar projekta vērtēšanas kritērijiem un konkursa nolikumu var iepazīties Latvijas eTwinning tīmekļa vietnē.

Kas ir eTwinning?

eTwinning ir Eiropas skolu sadarbības tīkls, kura mērķis ir veicināt izglītības iestāžu sadarbību, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.

eTwinning ir Eiropas Savienības programmas izglītības, apmācības, jaunatnes un sporta jomā **„Erasmus+" aktivitāte**, kura tiek īstenota, izmantojot projektu kā metodi mācību un audzināšanas procesā un veicinot skolotāju tālākizglītību IKT un valodu jomā.

eTwinning piedāvā drošu bezmaksas sadarbības platformu *www.etwinning.net*, kurā 36 Eiropas valstu (skolas no Eiropas Savienības, Lihtenšteinas, Norvēģijas, Islandes un Turcijas, kā arī no Bijušās Dienvidslāvijas republikas Maķedonijas, Bosnijas un Hercegovinas, Albānijas un Serbijas) izglītības darbinieki var darboties drošā interneta vidē –

- veidot virtuālos sadarbības projektus, izvietot savus metodiskos materiālus;
- piedalīties interešu grupās;
- bez maksas izmantot videokonferences rīku *Adobe Connect* sadarbībai ar citiem kolēģiem;
- piedalīties tiešsaistes semināros (vebināros) un tiešsaistes kursos par IKT izmantošanu skolā dažādos mācību priekšmetos;
- atrast sadarbības partnerus citiem projektiem.

2015. gads JSPA faktos*

+21%

Iesniegtie „Erasmus+: Jaunatne darbībā" projektu pieteikumi +21%**

+6%

E-Twinning programmā reģistrējušies 545 skolotāji no Latvijas. Kāpums par 6%**

130 – tik organizāciju Latvijā ir akreditētas darbam ar Eiropas Brīvprātīgo darbu

Inovācija – 24 h interaktīvs kurss „Projektu nakts 2015"

37

Par programmu „Erasmus+: Jaunatne darbībā" notikuši 37 informatīvie pasākumi, kuros piedalījušies 2430 dalībnieki

>2000

JSPA *Facebook* profilam >2000 sekotāju

15

10

Latvijas un Šveices sadarbības programmā īstenotas 15 apmācības jauniešiem (243 dalībnieki) un 10 apmācības jaunatnes darbiniekiem (213 dalībnieki).

3

Jaunatnes politikas valsts programmā izsludināti un īstenoti 3 atklātie projektu konkursi

76

76 pašvaldības iesaistījušās Jauniešu garantijas „PROTI un DARI!" programmā

* Fakti apkopoti uz 2015. gada 1. decembri.
** Attiecībā pret 2014. gadu